

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VI.

No. 269

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle AÑASCO 2322 U. T. 59 - 3667

Buenos Aires, 8. septembra 1934

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—; Inozemstvo Dolar 2.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

Nekaj v premislek

Vse današnje takozvane kapitalistične države so zgrajene na temelju sile in izkoriščanja delavnega ljudstva. Nobene države ni, ki bi vladal v njej red in blagostanje.

Voditelji držav so poosebljena domovina in kdor ne ljubi njih, ne ljubi domovine ali obratno. Narodi se vzgajajo v suženjskem duhu slepe pokorščine in sovražnega razpoloženja do drugih narodov. Pripravljajo orožje in strelivo za dan krvavega plesa, ki bo prej ali slej prišel. Ljudstvo mamijo na različne načine, kakoršne so pač okoliščine v katerih se ta ali oni

Najhujši strup za ljudstvo je fašizem, ki se za svoje umazane špekulacije poslužuje sredstev, ki so ukoreninjene najglobokeje v človeški duši, to je vera in patrijotizem.

Posebnege zatiranja so deležne narodne manjšine, ki pripadajo tej ali oni državi. Žalostno poglavje v zgodovini bo beležilo tudi naše zasuznjeno Primorje, kakor tudi del Koroške. Od drugod ni pričakovati pomoči kot v splošnem svetovnem preobratu, ki bo zgradil nov red na temelju pravice in človekoljubja.

Ta doba pa, sodeč po današnjem vzgojevalnem duhu, nikakor ni blizu. Generali, ki vodijo ljudstvo v smrt, so deležni od današnje civilizacije največ slave in priznanja.

Boljših časov lahko pričakujemo edinole, če bomo gojili mednarodne strpnosti in prijateljstvo. To pa nemoremo pričakovati od tistih, ki imajo koristi, da se za njih tepemo in umiramo na krvavih poljanah.

**

Slovenci se nemoremo ponašati, da smo na prednega svobodnega duha. Capljamo pohlevno za razmerami časa, četudi nas na vseh koncih in krajih tepe in boli. V nas je vse pre malo svobodnih kulturnih in gospodarskih načel.

Da je temu tako, imamo lep primer Slovenski tednik, ki ga je Prosvetno društvo napravilo za kolektivno glasilo. Kaj to pomeni, se naši ljudje polnomočno nezavedajo. Raje sledijo zasebnikom, ki imajo edini namen okoristiti samih sebe. Celo društva se nemorejo otresti tega malikovanja. To nam dokazuje, da smo še vedno raje zašiti v pasjo kožo in da nam bolj prija bič kakor božanje.

**

V naši naselbini imamo slovensko šolo, ki naj ji je dal inicjativo kdorkoli, je potrebna ustanova. Kot pa vse drugo, je tudi šola omejena v zelo ozek delokrog. V šolo bi morali hoditi vsi otroci, brez ozira političnega prepričanja njih staršev. Tudi podpirana bi morala biti od vseh.

Temu pa ni tako in tudi ne bo, dokler se šoli ne bo dalo temeljitejšo podlago.

Društvo "Tabor" ima nekako oskrbnništvo nad šolo in si prišteva kot da je obligarano jo podpirati. Na prošnjo šolskega odbora, sta društvi "Ljudski oder" in "Prosveta" na svojih prireditvah dovolili pobiranje prispevkov za šolo, vendar na način, kot da napravita le nekako uslugo in ne dolžnost.

Šola je naše pereče vprašanje, ki bi ga morala naša društva rešiti v splošno korist. Dokler se tega vprašanja korenito ne reši, ni pričakovati, da bi slednji dve društvi šolo soodgovorno podpirali.

**

Kritika na vprizoritvi "Hlapca Jerneja" je bila zelo obtežilna za naše ljudstvo. Zgleda, da je naše ljudstvo popolnoma analfabetno in da nima niti trohico razumevanja o kulturi. Nočemo trditi, da ni bilo tako kot je napisal kritik, ker o tem so nam tudi drugi potrdili, vendar vso krivdo ni mogoče naprtiti občinstvu. Pogreška je treba iskati drugje.

Cankarja naše ljudstvo zelo malo pozna, zato tudi ga ne razume. Če hočemo še kaj Cankarjevih del spraviti na oder, ga je treba našim ljudem pravilno predstaviti, da ga bo moglo pravilno in z uspehom razumeti. Cankar je prvi človek, ki je pokazal Slovenski narod tak kot je v resnici. Pokazal je zajedavce našega naroda in vsega človeštva. Tega mi nemoremo razumeti, pomeni, da še vedno tičimo v suženjskih sponah miljenja.

Tega pa ni mogoče po nepravni poti dopovedati ljudem. Kdo naj veruje v resnico če se z lažjo pajdaši. Če mora Bog hudiča jezdititi ko nosi pravico med ljudi, sta potrebna oba. Kar pa dvomimo.

Iskati je treba resnejše poti, da ne bo ljudstvo ob vsaki priliki čudno dezorjentirano in razočarano. Materjalni uspeh nikakor ni vreden moralne zgube.

**

Jutri bo imelo Slovensko prosvetno društvo

I. veliko prireditev, in kot po navadi lahko pričakujete polnega duševnega vžitka in razvedrila.

IMPOZANTNA STAVKA V ZDR. DRŽAVAH S. AMERIKE

Za v soboto 1. t. m. ob 23.30 je dal predsednik stavkovnega komiteja Gorman, ukaz vsem delavcem predilne industrije ustaviti delo.

Cenitve in razdelitev stavkujočih bi bilo kakor sledi: 407.000 delavcev bombaževih predilnic, 103.000 volnenih in 150.000 predilnic svile. Gordon je še naznanil, da se bo v potrebi odločil štrajk za vso industrijo, ki je v zvezi s tekstilno, tako, da bi vtem slučaju naraslo število stavkujočih na 1.250.000.

Stavkujoči zahtevajo, da se pripozna njih delavni načrt, "textil code", ki ga je izdelal sam Gordon, čemur pa se fabrikanti protivijo navajajoč, da bi se s tem cela tekstilna industrija uničila.

Pred izbruhom te velikanske stavke je Lloyd Garrison predsednik državnega urada dela poskusil vse mogoče, da bi prepričal toliko delavskega delegata Gormana in delegata fabrikantov Georgeja Sloan, da bi se vsaj v toliko zjedini, da bi preprečili štrajk, ki lahko ima usodepolne posledice za celo državno ekonomijo in za vzdrževanje reda toda se mu ni posrečilo. Stavkovni komite naznanja stavkujočim, da denarja za podpore je malo, za živež pa je zagotovljeno, da ga ne bo zmanjkalo. Baje, da je zagotovljena tudi denarna podpora od strani države, kar razumljivo, skušajo delodajalci z vsemi sredstvi preprečiti.

Celi svet zasleduje z velikim zanimanje, to veliko delavsko borbo.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTO I.
AÑASCO 2322 BUENOS AIRES

VABI
JUTRI

NA

Veliko Prireditev

ki se bo vršila v NEDELJO 9. SEPTEMBRA 1934 v dvorani
XX SETTEMBRE ulica ALSINA 2832

Točno ob 16 uri.

Spored

1. J. Aljaž: "Ujetega ptiča tožba" (meš. zbor)
2. J. Oevirk: "Rožmarin" (meš. oktet)
3. Švikarčič: "Venček Koroških narodnih" (moški zbor)
4. N. N.: "Večerni zvon" (moš. zbor)
5. J. Jalen: Drama v štirih dejanjih

"BRATJE"

IGRALA BO TIPIČNA AMERIKANSKA ORKESTRA "JOSESITO"

Vsi prijatelji Slovenskega prosvetnega društva I. so vabljeni na veliko udeležbo.

O D B O R . .

Po zadnjih vesteh se računa, da štrajkajo v celi Uniji 350.000 delavcev. Vseposod so štrajkujoči ustanovili komisije, ki z različnimi vozilnimi sredstvi, se vozijo od tovarne do tudi prisilijo delavstvo, da stopi v štrajk. V varno, ter prigovarjajo in na nekaterih krajih Trionu provinci Georgija je bilo prvo krvoprelitje. Štrajkujoči so imeli 3 ure trajajočo bitko s policijo. Beležijo 2 mrtva in 20 ranjenih.

Predsednik Roosevelt je imenoval komisijo, ki ima nalog natančno proučiti zahteve delavcev in fabrikantov, ter istočasno posredovati med nasprotujočimi. Tudi ima nalog za predlagati potrebne ukrepe za konec štrajka, ter se eventuelno postaviti za razsodnika.

Iz angleških delavskih krogov

Istočasno z naznanitvijo štrajka v Sev. Ameriki, so obdržale Delavske zveze Anglije svoj kongresa je držal govor, kateri je zbudil veliko pozornost v merodajnih krogih, ker besedletni kongres. Andrej Conley predsednik tega de ki so prihajale iz njegovih ust, se ni že dolgo let slišalo v Angliji, iz krogov delavskih slojev. Med drugimi je navajal sledeče:

"Mi bomo eventuelno posegli z ostrejšimi sredstvi če se bo država in privatniki še nadalje zoperstavljali našim zahtevam."

Smatrajo, da so izrečene besede, kot zadnji opomin delavskih voditeljev ter da bo delavstvo, ako se ne bo upoštevalo njih opomin in se ne bo zadovoljilo njihovim zahtevam na povišanje mezd in skrajšanje delavnega časa, vseposod pograbilo njih orožje, to so štrajki.

Na istem kongresu, so govorniki z najostrejšimi besedami obsojali diktatorske režime fašistov in nacijev.

Poljska

Ruski poset Gdinji.

Brodovje sestojee iz treh edinic ruske vojne mornarice, je prispelo v Gdinjo. Poljska luka na baltiškem morju, katero so Poljaki v zadnjih letih napravili in potom katere gre večinoma poljski prekomorski promet. Gdinja je zgrajena na koncu onega znamenitega poljskega koridorja ki veže Poljsko z morjem.

V Gdinji štacijonirano poljsko vojno brodovje, je pozdravilo z običajnimi 21 streli ruske ladje.

**

"Gazeta Handlova", poljski finančni list, je izdala statistiko bančnih dolgov v letu 1933, napram inozemstvu. Največ so bile zadolžene Nemčija in sicer 58.4 milj. zloty, sledila je Anglija s 48.4 milj. in na tretjem mestu je stala Francija s 41.1 milj.

Poljska narodna banka je dolgovala tem državam 129 milj. zloty.

Jugoslovanski šport

Zagreb. Tu obdržane med-balkanske atletske tekme, so postavile moštva posameznih balkanskih narodov v tale razpored. 1a. Grčija s 164 točkami. 2a. Jugoslavija s 155 točkami; sledijo 3a. Rumunija, 4a. Bolgarija, 5a. Turčija, 6a. Albanija.

**

V Budimpešti se je odigrala tenis-tekma za kupo Dawis med Jugoslavijo in Ogrsko. Zmagala je Jugoslavija s 3-2.

Čiščenje v Bolgariji

Razdiralci sporazuma med bratskimi narodi na Balkanu, prosluli Makedonstvujušči so vendar dobili zaslužen kazni, kljub temu, da so uživali dosedaj podporo in zaščito od nam dobro znane strani.

Javljajo iz Küsterdila, da so tamošnje oblasti vseposod izvedle stroge preiskave v bivših sedežih razpuščene makedonske organizacije. Policija ojačena z vojaštvom je sekvestrirala 12 strojnice, 200 pušk, 80 ročnih granat, 60.000 nabojev. Vse to rožje, ki je bilo namenjeno za bratomorno borbo, so našli skrito v hišah makedoncev, ki so zaslepljeni od njih podlih voditeljev uporabljali za zločinske pohode v jugoslovanske obmejne okraje.

Juyamtorg osleparjena

Montevideo. Uradnik Abraham Kaplan tukajšnje Juyamtorg je izginil, oziroma se ni vrnil po dovoljenem mu dopustu. Alarmirano vodstvo te družbe je pričelo sumiti in pregledalo knjige ter prišlo do neprijetnega prepričanja, da je Kaplan odnesel lepo svotico denarja. Govori se, da je primanjkljaj okoli 170.000 urugvajskih pesov. Kaplan je imel nalogo iztirjati od trgovcev plačila za prodano jim blago. Sumi se, da je Kaplan zbežal v Brazilijo.

Kaplan je začel kot pometač v tej tvrdki še v Buenos Airesu.

Kongres filozofov v Pragi

V dvorani češkega parlamenta so otvorili 8. mednarodni filozofski kongres. Navzočih je bilo 500 filozofov iz 21. držav. Tema njih razpravljanja bo "Križa demokracije".

Otvoritveni govor je držal čehoslovaški minister zunanjih zadev Dr. Beneš, katerega govor je končal z besedami "da ne obstoja nobena križa demokracije, ampak kirza demokraciov".

Jugoslavija in Bolgarija

Prince Ciril, brat bolgarskega kralja Borisa, se nahaja na Bledu kot gost jugoslovanskega kralja. Bolgarski princ pripravlja poset kralja Aleksandra v Sofijo, kateri se ima izvršiti tekom nekaj dni.

Boris in Aleksander imata namen rešiti vse politične in druge zadeve, ki se tičejo tesnejšega sporazuma med obema državama. Istotako pripravljati pot Bolgariji za vstop v Balkanski pakt. Tudi glede vprašanja Ottona Habsburškega bosta vladarja obeh slovanskih držav iskala enoten nastop. Se razume da bo tvoril položaj Avstrije, kot zaveznica Italije, ter splošna italijanska politika napram Balkanom, posebno pažnjo pri teh razgovorih. Javlja se tudi, da se bo govorilo o priznanju Rusije od strani Jugoslavije.

Glede Ogrske države se bode tudi razpravljalo, tembolj ker v zadnjem času gleda ta država, usidranje Italije v Avstriji, ne preveč z dobrim očesom.

Odnosaji med Avstrijo in Italijo

Budapest. Ogrsko in jugoslovansko časopisje kritizira tesno zvezo med Avstrijo in Italijo. Poluradni list "Pester Lloyd", primerja Avstrijo Mančuriji, in sicer, da v tem slučaju je Italija, ki vrši vlogo kot tam Japonska.

Pravi, da Japonska je postavila na mančurski prestol bivšega kitajskega cesarja, Italija pa skuša postaviti nadv. Ottona na avstrijski prestol. Avstrija je popolnoma prodala svojo dušo Italiji.

Jugoslovanski poluradni list "Vreme", trdi, da protijugoslovansko pisanje "Reichspost"-a iz Dunaja, je dirigirano iz Rima, ter da je kot oblak dima za katerim skuša Italija zasesti Avstrijo.

"Pravda", zagotavlja, da je vojaška zveza med Avstrijo in Italijo popolna.

Jugoslovanske vesti

Beograd. Javljajo od tam, da se vladni krogi ne bodo protivili temu, da se Rusija sprejme v Družbo narodov, tembolj ker je že to konferenca "Male antante" na to privolila.

Paris. Po zagotovitvi tukajšnjega zunanje ga ministrstva bo v oktobru jugosl. kralj z kraljico uradno obiskal fransko prestolico. Temu dogodku se bo dalo značaj velike pomembnosti in sijaja. Istotako bo obiskal Paris rumunski kralj Karol, tekom prihodnje jeseni.

Beograd. Poročajo iz Bleda, da se bo kralj Aleksander podvrgel pregledu s žarki X, ter da je precej živčno izčrpan.

RUSI IZDELALI NAJPERFEKTNEJŠE LETALO

Pred par dnevi so krstili v Rusiji letalo in mu dali ime "Maksim Gorki". Letalo je bilo izdelano po načrtu znanega učenjaka Mihajla Koltzov, ter po zatrdilu poznavaleev pravi umotvor.

Letalo so izdelali z pri ljudstvu nabranim denarjem v znesku od 6 milj. rublov. "Maksim Gorki" je nokrovnik in ves iz kovine, ima 8 motorjev kateri skupno imajo 7000 konjskih sil moči. Brzina je 150 milj na uro in ima delokrog za 1240 milj. Nosi do 40 mož in 7000 kg blaga.

Ker je napravljen v propagandistične namene ima topogledne naprave v to svrhu. V kabinah za potnike ima naprave za regulirati ventilacijo in ogrevalne naprave. V sredi je velik salon in v posebnem prostoru ima celo stroj za tiskanje. Seveda ne manjka spremna in odajna radio postaja. Ima tudi zvočnik, da se bo slišalo na zemljo govorjenje iz 3000 m višine. Spredaj ima žaromet močan 2.8 milijonov sveč, ki bo rasvetljeval zemljo za pilota vidno tudi pri višini od 3000 m.

Vsi se lahko naučijo dobro plesati v

Plesni Akademiji
Pr. LEVISKI-JA

Fox-Trot, Ranchera, Paso Doble, Tango, Valček itd. — V teku enega tedna boste Vi perfekten plesalec. Učenje obeh spolov v specialnih salonih za začetnike.

Učenje 1 peso na uro vsak dan od 15 do 23 ure.

SARMIENTO 1480

ARGENTINSKE VESTI

PARLAMENTARNE VESTI

Socijalistični poslanec Coromina je vložil projekt pred zbornico, da bi komisija sestavljena od članov parlamenta, izvršila v novo ustanovljeni specijalni policijski sekciji tukajšnje policije, natančno poizvedovanje glede delovanja te sekcije.

Svoj pismeni predlog je ustmeno gori imenovani poslanec obširno razložil, ter tekom govora pobival svoječasni odgovor notranjega ministra glede te sekcije.

Med drugim je izrazil mnenje, da oni odgovor ministra in tudi delovanje one sekcije skrivajo zraven hotenja zasledovati ekstremistične elemente, tudi hotenje splošnega zasledovanja tujcev, kar pravi, da je to proti državni konstituciji in še bolj proti interesom države same.

Poslanca Bunge in Noble, sta pritrdila in odobrvala gori navedeni predlog, toda zahteva, da bi zbornica, zadevo takoj rešila je bila o dvehine odklonjena in predlog gre v proučanje k tozadevni komisiji, to se pravi, da ne bo nič iz njega.

44.000 ZA BIKA PASME SHORTHORN

V prisotnosti predsednika republike in drugih višjih državnih dostojanstvenikov se je vršila, v prostorih Poljedelske družbe (Sociedad Rural) v Palermu, dražba bikov, kateri so v razstavi gori imenovane družbe, dobili prva darila.

Veliki kampjon Las Horquetas Harry 12 je dosegel lepo ceno od 44.000 pesov, kupljen od gospe Emilia C. de Seré za njeno estancijo Mitikile v Ventimiglia. Drugi kampjon je dosegel ceno od 21.000 pesov.

Te precej dobre cene, ki so dosegle te žlahtne živali so znak, znatnega boljšanja v cenah za živinorejo na splošno.

DRZEN ŽELEZNIŠKI ROP

Osební vlak pacifične železnice je bil komaj zapustil postajo Vivero prov. Cordoba, v torek ob 10 $\frac{1}{2}$ zvečer, ko so se nenadoma pojavili v službenem vagonu maskirani ljudje z orožjem v roki, ter z običajnim roke gor, pretili dvema uslužbencima. Prestrašeni uslužben-

ci so izpolnili povelje, nato so jih trdno privezali v en kot vagona. Roparji so se takoj spravili na nek leseni zaboj, ki je vseboval v platnenih žakličih denar, ki so ga posamezni postajenačelniki izročevali onima uslužbencema, katera sta imela nalog izročiti, tako zbrani denar centralni upravi.

Roparji so zaboj razbili in vzeli ven žakliče 13 po številu, ter takoj odskakovali iz vozečega vlaka.

Na prihodnji postaji Rufino 10 Km oddaljeni od prvo imenovane se je odkril rop, kate-rega cenijo na 20.000 \$.

Policija je takoj odposlala več oddelkov da izsledí roparje.

ARGENTINSKI ČUDEŽI

Gotovo ne malo presenečenja je v sredo od 2 popoldne naprej doživelo buenosaireško prebivalstvo. Že okoli poldne je podnebje čudno barvo kazalo, človeku se je skoraj zdelo, da ima tik nad glavo oblake. Toda gotovo bi se nobenemu ne sanjalo, da bo za dobro uro nastopila taka tema, da bo sličila noči.

Nepričakovano se je zgodilo, po par votlih gromov se je nebo tako stemnilo, da je v Centrumu ob 2 popoldne bila tako temno, da so vse prodajalne morale prižgati luči. Hitro na to se je vsul dež, liki plohe, in spremenil ulice v potoke.

Tema pa ni prenehala, tako, da smo imeli od 5. septembra na 6., 16 ur trajajočo noč.

Kdor si je tisti večer mlel roke, so bile gotovo družbe, ki zalagajo prebivalstvo z elektriko, saj jim je prišlo v dobro, uboge družbe, ko vedno tarnajo, da so v zgubi, in se hudujejo na socijalistične poslance mestnega sveta, kateri bi radi videli, da bi dajale družbe električno strujo cenejše.

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in **FELIKS FALICOV**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538

NAJHITREJŠE POŠILJANJE DENARJA

brez prošnje in pod najboljšimi pogoji, točno in zanesljivo.

Za hranilne vloge

Prodajamo šifkarte

varnost in najboljše obresti

po brezkonkurenčnih cenah

NE DELAJTE NIČESAR

brez, da ste se prej posvetovali z

Vašim starim PRIJATELJEM

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bmé. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

Uradujemo od 8.30 zjutraj do 7 zvečer. Ob sobotah do 12.30

Kabina od pilota je z vsemi in najboljšimi aparati opremljena. Zraven te je druga kabina za avtomatično vodstvo letala.

VELIKE ARETACIJE V FURLANJI

Poročajo iz Švice, da tja došle vesti iz Tržiča (Monfalcon) javljajo, da je tamkajšnje delavstvo izvršilo protestne manifestacije. Oblasti so nato vse vprek začele aretirati.

Od aretiranih so pridržali 150 in druge izpuštili, med aretiranimi je tudi ena delavka z imenom Giordana Fratta iz Akvileje. Aretirance bodo postavili pred proslulo fašistovsko izvanredno sodišče.

Praga. — Poštno ministerstvo je odredilo da počenši s 1. januarjem 1935, se bo vsa pošta zavrnila, ako ne bodo imena mest pisana kakor jih imajo v češkem jeziku. Na pr.: Praha, Karlovy Vary, Plzen, Mariansky Lazny, Budejovice, Brno, Košice.

Lake City. Sev. Amerika. Roparji so naskočili banko v tem mestu ter odnesli 100.000 dolarjev.

Rio de Janeiro. Učenjak Teodor Montagne je na neki raziskovalni eskurziji našel v provinci Bahia, med rekama Itapicuru in Peixe, ležišča zlata, katere jih on ceni za najbogatejša Brazilije.

Natal. Znani francoski letalec Mermoz je preletel Atlantik v letalu "Arc en Ciel", in došel semkaj ob 17 uri na 5 t. m. Iz Natala proti Dakarju pa je drugi francoski letalec Bonnot preletel Ocean z letalom "Croix du Sud".

Obe letali so v službi družbe Air France, ki prevažajo pošto iz Evrope v Južno Ameriko in obratno.

Paris. Francoske oblasti so sklenile, da bodo na njih stroške 400.000 tujcev odpravile v njih pristojne države vsled pomanjkanja dela in s tem v zvezi stoječa brezposelnost domačih delavcev.

Nuernberg. Nemški nacijski so otvorili v tem mestu, letni kongres v katerem prisostvujejo 30.000 delegatov iz vseh krajev Nemčije. Po otvoritvenem govoru ministra Hess, se je čitala dolga proklamacija Hitlerja glede narodno-socijalistične ideologije. Govoril je nato Hitler sam poveljujoč nazizem. Kongres bo trajal več dni.

Milan. Tukajšnji "Popolo d'Italia", ostro zavrača pisanje nemških listov kateri so predbacivali Italiji, da je verolomna. Članek je baj iz Mussolinijevega peresa.

Praga. V Marianskih Laznih sta se sestala Litvinov in Beneš ter sta v njih pogovoru razpravljala o skorajšnjem vstopu Rusije v Družbo narodov, kateri vstop se bo vršil prihodnji teden na otvoritveni seji jesenskega zasedanja Družbe narodov.

Asunción. Paragvajci so v severni coni bojišča nenadoma zavzeli dva bolivijska fortina. V centralni coni bojišča je bolivijsko mesto Carandaty skoraj obkoljeno, pričakuje se padec tega mesta.

V Buenos Airesu se vrše konference med posredovalci in bojujočimi za sklenitev mira. Argentinski minister Saavedra Lamas je duša teh konferenc.

MESTNA KRONIKA

NESREČA NA DELU

V ulici Guardia Vieja 3377 se je v sredo dogodila nesreča katere žrtev je postal 46 letni Carmelo Copola. Omenjeni je bil zaposlen pri popraviljanju majhne strešne line pri delu se je pa nekoliko preveč nagnil in padel 4 metre globoko na tla kjer je obležal z neštivilnimi poškodbami, ki so mu povzročile skorajšnjo smrt v bolnišnici Rawson, kamor je bil nemudoma prepeljan.

TEZKE POSLEDICE PREPIRA

V ulici Sto. Domingo 2779 sta bivala 35-letni Manuel Rivero in 27-letni A. Bladomer. Radi gotovih stvari sta bila že več časa v jezi. V torek sta se zopet začela prepirati in je Rivero ves razdražen potegnil iz žepa samokres ter petkrat ponovno sprožil proti svojemu nasprotniku, ki se mu je pa posrečilo, da je prišel v notranjost svoje sobe nepoškodovan. Enkrat tam je vzel iz miznega predala svoj samokres in stekel ven nad Rivero, ki je hotel zbežati a je bilo prepozno, ker je medtem Bladomer sprožil dva strela proti njemu in ga zadal v obe nogi. Na odmev detonacij so prihiteli na dvorišče ostali sosedje oz. sostanovaleci iz med katerih je eden poklical bližnjega stražnika, ki je Bladomerja aretiral in dal potom

rešilne postaje prepeljati ranjenega Rivero v bolnišnico.

PRIJETI TATOVİ ZLATENINE

V zlatarni Alberta Bardona v ulici Suipacha 617, se je v sredo pop. pojavil mlad človek in želel videti nekatere dragocenosti češ, da želi eno kupiti. Ko jih je imel razkazane pred seboj je vzel eno v roke, vredno pribl. 2000 pesov, in stopil k vratom kakor, da si jo hoče natančneje ogledati a je ko je bil enkrat tam smuknil na nemalo začudenje gospodarja na ulico in začel bežati. Gospodar pa za njim, ni pa še prestopil praga, ko se je pojavil drugi in ga začel ovirati s tem, da je hotel vstopiti. Uslužbenici, ki so opazili njegov namen so ga takoj prijeli, medtem je gospodar priklical stražnika, ki se mu je bežečega tatu posrečilo prijeti na križišču ulic C. Pellegrini in Tucuman. Izkazalo se je, da je prijeti tat 21 letni Sandoval Avila in drugi, ki so ga v trgovini prijeli njegov pomočnik 20 letni Adolfo Retes, ki imata na vesti že več podobnih slučajev tatvine, katerih eno sta izvršila 31. pr. m. v zlatarni v ulici Esmeralda 856 in odnesla na isti način za 250 pesov vrednosti.

ŽENSKA LJUBEZEN IN DENAR

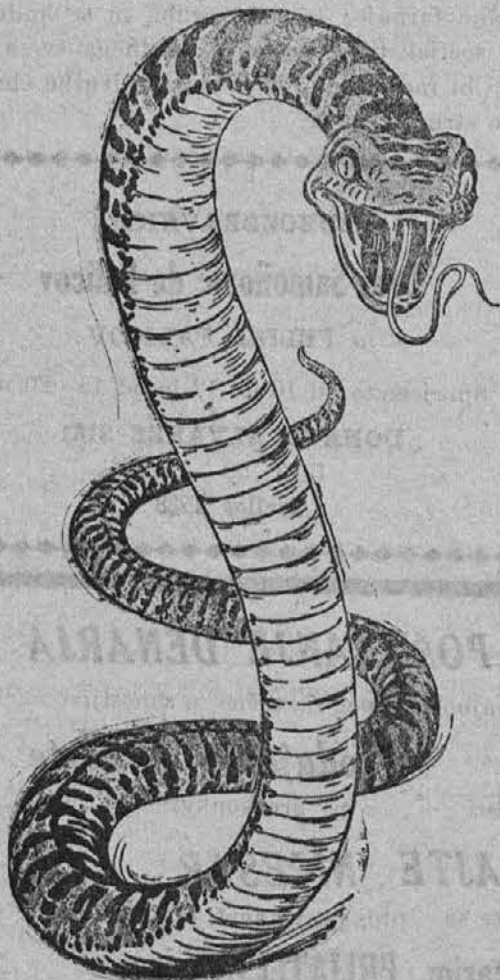
Navadno so le moški, ki se jih ima na glasu kot sleparje v ljubezni in izkoriščevalce ženskega zaupanja in ljubezni. So pa tudi slu-

čajki kjer v tem pogledu, ženska prav nič ne zaostaja za moškim samo prilike zato potrebuje.

V dokaz naj navedem dva slučaja, ki sta se skoro istočasno dogodila v našem mestu. Evo jih: Salvador Cavallo star 35 let se je pred nekaj časa seznanil z neko žensko, ki je rekla, da se imenuje Celia Fernandez in ima v ulici Bmć. Mitre 2507 majhno izdelovalnico ženskih klobukov. Cavallo naveličan samskega življenja in hrepeneč po svoji boljši polovici je zaprosil Celio za roko, nakar je ona pristala očitno zadovoljno vsaj tako se je revežu, ki je bil do ušes zaljubljen, zdelo. Rekla mu je pa, da je v ta namen potreben gotov znesek denarja za nakup pohištva itd. Nič hudega sluteč je v popolnem zaupanju do Celie vzel iz banke od svojih prihrankov vsoto 6.000 pesov in jih izročil izvoljenki svojega sreca z željo, da nakupi potrebno pohištvo, poročno obleko zase in sploh vso ropotijo, ki je potrebna dveh ko stopita v zakonski jarem. Ko je pa prišel preteklo soboto v obisk k svoji ljubljeni Celiji, je v svoje nemalo začudenje opazil, da je ta izginila kakor megla s svojo delavnico vred in ni več o njej ne duha ne sluha. Zadevo je javil upoliciji, ki sedaj spretno sleparko zasleduje.

Drug slučaj:

24 letni Poljak Juan Barán je pred časom kupil loterijski listek, ki se je imel žrebatl dne

BRANITE SE!

...proti težkim posledicam za Vas in Vaše naslednike radi Blenoragije. Sledite svetovnim skušnjam. Pijte SALVAGON (Globulos) produkt "The Salvagon Chemical Co.". SALVAGON ni eno zdravilo več, je eno zdravilo gotovega učinka, SALVAGON (Globulos) je cientifični izum, ki je zbudil velikanski odmev v zadnjem času v Evropi in Sev. Ameriki, kjer se je po dolgem marljivem proučavanju in z dolgimi preizkušnjami končno posrečilo iznajti to izvrstno zdravilo proti

BLENORAGIJI

in njenim komplikacijam: cistitis, prostatitis, orquitis, itd. SALVAGON (Globulos) je gotov učinek bodisi v kronični Blenoragiji kakor tudi v ravnokar nastali, obojih spolov. Hodite po najkrajši in najbolj gotovi poti, pijte še danes SALVAGON (Globulos) in si boste prihranili vse brezuspešno, sitno, drago in dolgo zdravljenje. Z SALVAGONOM (Globulos) se lahko zdravite na rezerviran način v svoji lastni hiši.

SALVAGON

Se prodaja v vseh lekarnah po celi Argentini po 5 pesov stekleničica ali pa ga še danes pismeno naročite na: Casilla Correo No. 2222 s prilogo 5 pesov in ga prejmete po obratni pošti.

Vzorec za naročilo:

Casilla de Correo No. 2222 — Buenos Aires.
Sirvase remitirme un frasco de Globulos SALVAGON. La suma de \$ 5.—
remito adjunto. (Valor declarado) o (Giro Postal).
Nombre

DRUŠTVENE VESTI

NAROČNIKOM IN ČITATELJEM

Vsem tistim, ki je zapadla naročnina ali, ki bi se radi na list naročili sporočamo, da to lahko storite na jutrajnji prireditvi pri Mirkoti Peljhan ali pa direktno pri uredniku.

Uprava

JUTRAJSNJA PRIREDITEV

Je zopetna prilika kjer vsi naročniki lahko priporočite svojim prijateljem in znancem in vplivate nanje, da se naročijo na Slovenski tednik. S tem pomagajte sami sebi, ker čim več naročnikov tem večji in lepši list bomo imeli. Na Vas samih je odvisen obstoj in razvoj glasila, ki je vaša last in v njem lahko brez strahu izražate svoje misli, težkoče, kakor tudi veselje. Držimo se torej gesla: v slogi in napredku je moč in pojdimo roko v roki na delo.

24 pr. meseca. Da bi ga pa morda ne izgubil ga je izročil v varstvo svoji izvoljenki in po njegovem mišljenju svoji bodoči soprogi 24 letni Luciji Gonzalez. Sreča ali nesreča je hotela, da je listek pri žrebanju zadel na svoto 10.000 pesov. Ko je Lucija zvedela, da je listek zadel je to povedala svojemu bratu in sta ga skupno vnovčila. Barán, ki se je tudi prepričal o dobitku je šel ponovno obiskat Lucijo, ki ga pa ni hotela več sprejeti. Spoznavši kaj je temu vzrok je zadevo javil policiji, ki je Lucijo poklicala k zasliševanju, kjer se je mirno izrazila, da nima z Baranom nič kaj videti in da je osrečen listek sama osebno kupila. Nesrečni Barán je na ta način utrpel dvojno zgubo, zgubil je nevesto in 10.000 pesov po katerih mu je prav gotovo bolj žal kot po dekletu.

DRUŠTVENA KNJIŽNICA

101. Tolminci (spisal Ivan Pregelj)
102. Bazovica (spisal J. Goričar)
103. Prešernove Poezije (spisal L. Pintar)
104. Brstje iz vrta slov. pesništva (J. Lovrenčič)
105. Valerija (spisal N. N.)
106. Carski Sel (spisal Mihael Strogov)
107. Mlada Leta (spisal Oton Zupančič)
108. Nedonošen (spisal Karel Matičič)
109. Adresar (spisal J. Subašič)
110. Srbske nar. pesmi (spisal Alojz Gradnik)
111. Sigmonovo Maščevanje (spisal Ivan Lah)
112. Carski Sel II zvez. (spisal Mih. Strogov)
113. Stražni Ognji (spisal Fr. Bevk)
114. Stražni Ognji (spisal Fr. Bevk)
115. Sigmonovo Maščevanje (spisal Ivan Lah)
116. Primož Trubar (spisal Rasto P.)
117. Pozdrav iz domovine (sp. Jan. E. Kalan)
118. Stražni Ognji (spisal Fr. Bevk)
119. Pozdrav iz domovine (sp. Jan. E. Kalan)
120. Tatič (spisal Fr. Bevk)

ŠOLSKI SKLAD

Za šolski sklad Prve slovenske osnovne šole v Buenos Airesu, se je nabralo:

Na prireditvi "Lujdskega Odra", dne 25 avg.	\$ 32.60
Darovala ga. Devetak	„ 1.—
Na čajevem večeru društva "Tabor", dne 2. sept.	„ 13.—
Svota objavljena zadnjič	„ 66.95
Skupno	\$ 113.55

Vsem darovateljem izražamo najiskrenejšo zahvalo.

Šolsko vodstvo.

DOPIŠOVANJE

S. S.

VZGOJA

V prvi vrsti mislim vzgoja otrok, ki je temelj obojega spola.

V zadnjih letih so bili hudi politični boji za vzgojo otrok. Vzemimo borbo Mussolinija in papeža v kateri se je moral Mussolini ukloniti prepustiti duševno politiko vatikanski kontroli in moral je dovoliti, da so v vodstvu Ballile tudi duhovniki. Seveda se fašizem v bistvu za vero ne briga, v kolikor mu ne koristi.

Skoro ista borba je med Vatikanom in Hitlerjem. In kakor je zadnje čase opazati, bo Hitler v tem vprašanju precej popustil. Se razume. Fašizem hoče, da mu cerkev pri njihovih "nacionalnih" operacijah pomaga. In cerkev da ohrani "vero" je pripravljena na vse.

Isto stvar je opaziti tu. In mislim da redko no se rešiti brezmiselnega lahkoživega življenja, kot se potroši v Argentini. Sicer sem mnenja, da ne odgovarjajo uspehi izdatkom. Seveda si mislijo, se bo rešilo kar se da rešiti.

Tudi Slovenci bi v tujini morali rešiti kar se da rešiti. In kaj naj rešimo mi pri naših otrocih? Treba je v njih rešiti naš slovenski značaj njim samim in staršem v korist. Saj menda ni potrebno, da bi prav s prstom pokazal na vzgojo tukajšnje otročadi.

Ni ga pogovora v družini, kjer so otroci, da bi se ne dotaknilo razposajenosti, grdega obnašanja in zapravljanja tukajšnjih otrok in nič manj drugih otrok tu živčih narodov. To je povsem razumljivo, če se pomisli koliko analfabetov posebno žensk je tukaj. Jasno, da taki starši potrebujejo najprvo sami vzgoje in ni pričakovati, česar sami nimajo, da bi otrokom dali. Vsled neobveznosti obiskovanja šol, kot se potroši v Argentini. Sicer sem

Pravila Slov. podporne jednote za J. Ameriko

poslovnice do enega leta ali izključitvijo. Ob času preklica poslovnice nimajo člani takih društev nobene pravice do podpor iz enotnih skladov in po preteku kazni imajo iste pravice kot novi člani. Manjšina, ki se ne strinja z društveno večino, ki je kršila to točko pravil, lahko prosi za novo poslovnico in posluje dalje kot društvo. Ako je manjšina tako majhna, da ne more tvoriti društva, tedaj ji glavni tajnik preskrbi in izda prestopne liste k najbližjemu društvu. Ako je društvo izključeno, nimajo člani takega društva nobenih pravic do enotnih skladov. Društveni odborniki ali člani, ki kršijo to točko pravil se kaznujejo z ukorom, suspenzijo ali izključitvijo.

7. Vsak član, ki obtoži drugega člana po krivem in se dokaže pri porotni obravnavi, da član ni kriv, je izvršil kaznjiv prestop. Tak član se lahko kaznuje z ukorom, suspenzijo ali pa z izključitvijo.

8. Vsak član, ki obrekuje druge člane ali člane gl. odbora, da so izvršili nemoralna, nedostojna ali kaznjiva dejanja v zvezi s to jednoto ali katero drugo gospodarsko, strokovno ali politično organizacijo, in jih neče obtožiti po pravilih, izvrši kaznjivo dejanje. Tak član, ako je spoznan krivim, se kaznuje z ukorom, suspenzijo ali izključitvijo.

9. Vsak član te jednote, ki se je poslužil nedostojnih sredstev, da je postal njen član, naj se izključi.

10. Noben član ali člani po lastni inicijativi ne smejo izdati okrožnice na društva brez podpisa gl. predsednika, predsednika nadzornega odseka, predsednika porotnega odseka ali najmanj pet članov gl. odbora. (Obrniti se morajo najprej na gl. predsednika, in če ta odkloni, na predsednika nadzornega odseka; če tudi ta odkloni, na predsednika porotnega odseka, in če še ta odkloni, pa na pet članov glav-

nega odbora.) Član ali člani, ki kršijo to točko, zapadejo kazni. Ta prestop se kaznuje po dokazani krivdi z ukorom ali suspenzijo.

11. Vsako društvo sme vsaki čas poslati okrožnico drugim društvom, ako okrožnico odobri dvetretjinska večina na redni ali izredni društveni seji. Društvo je odgovorno za vsebino okrožnice, in če so bila pravila krena ter društvo spoznano krivim kršitve, se društvo kaznuje z ukorom ali suspenzijo ne nad tri mesece.

12. Članom ni dovoljeno napadati članov v oficijelnem glasilu radi spornih zadev, ki so nastale pri društvu ali v jednoti. Vse take zadeve se rešujejo po enotnih razsodiščih po vrsti, to je, kar spada pred društveni porotni odsek, rešuje najprej društvo, in kar spada pred gl. odbor, mora biti najprej rešeno po gl. odboru. V glasilu se razpravlja o takih zadevah stvarno, brez psov in brez podtikanja, kadar zadeva spada v smislu pravil v oficijelno glasilo. To je pri splošnem glasovanju, v določenem roku pred splošnim glasovanjem, ali kadar je katera zadeva na javni razpravi, da članstvo izreče o nji svoje mnenje.

13. Vsak član gl. odbora ali društvena odbora ali vsak član v splošnem, ki si pridržni denar te jednote ali društev te jednote, izvrši kaznjivo dejanje, ki se kaznuje po dokazani krivdi z izključitvijo iz te jednote.

14. Vsak član gl. odbora ali društvenega odbora ali vsak član v splošnem, ki si pridržni na katerikoli način denar od bolniške, operacijske, izredne ali katere druge podpore ali posmrtnine brez dovoljenja člana ali dedičev pokojnega člana, ali denar, ki je bil nabran, ki je v kakršnikoli zvezi s poslovanjem jednote ali njenih društev, izvrši kaznjivo dejanje.

Tak član se kaznuje z izključitvijo po dokazani krivdi.

15. Noben gl. odbornik ali uslužbene v glavnem uradu, katerega plača je najmanj petintrideset dolarjev na teden, ne sme lastovati, voditi ali upravljati kako trgovsko ali industrijsko podjetje. Glavni odbor odločuje z večino glasov v sporih te vrste.

16. Člani, ki so kaznovani zaradi zločinov, se izključijo, ko so predloženi dokazi.

17. Gl. predsednik ali upravni odsek ima pravico suspendirati vsakega društvenega odbornika, ki ne izvršuje svojih dolžnosti in zanemarja svoje obveznosti napram društvu ali jednoti, in o svojem ukrepu mora obvestiti društvo.

18. Član, društveni ali gl. odbornik, ki nagovarja druge člane, da odstopijo od jednote, izvrši kaznjiv prestop, ki se kaznuje s suspenzijo ali izključitvijo iz jednote.

19. Član, društveni ali gl. odbornik, ki ščuva in podžiga druge člane h kršenju pravil, izvrši kaznjiv prestop, ki se kaznuje z ukorom, suspenzijo ali izključitvijo.

20. Društveni tajnik, ki ne prečita vseh došlih dopisov iz gl. urada ali od odsekov glavnega odbora, izvrši kaznjiv prestop, ki se kaznuje z ukorom, odstavljajem z odborniškega mesta, suspenzijo, v zelo težkem slučaju pa tudi z izključitvijo.

21. Član, društveni ali gl. odbornik, ki ve, da je kateri član, društveni ali gl. odbornik kršil katero točko pravil in ga ni obtožil pri društvu ali pri gl. nadzornem odseku, zapade sam kazni.

22. Društva izvrše kaznjivo dejanje, če se oficijelno udeležijo cerkvenih slavnosti ali kakih prireditvev ali slavnosti in prireditev v političnih društvih, ki se prirede propagandistične svrhe, ali če dajo bla-

v dogledni dobi temu kaj prida odpomoglo. Vsled nevednosti in lahkomišelnosti mestnega živiljenja, drvi mladina naravnost v prepad.

Toda, dragi rojaki. Med nami sicer ni anal-fabetov, vendar za mesto nismo bili pripravljene in vzgojeni. Zgubili smo kontrolo nad seboj, kot smo bili vajeni doma, od staršev, duhovnikov in učiteljev. Zategadelj se tu zdi mnogim skoro naravno in lepo zbijati grde šale, ki bi se jih doma ne upali ali celo sramovali. In to se dogaja mnogokrat v pričo otrok. Če le malo pomislimo, si lahko predstavljamo, kako kvarne posledice ima to za otroke.

Za pravilno vzgojo otrok so v prvi vrsti odgovorni starši. Zato pa morajo biti starši za

vzglede otrokom v vseh ozirih, kar bo najboljša in najuspešnejša vzgojna metoda.

Prihodnjic bom skušal starše opozoriti na gotove pogoje, ki so tu precej razširjeni in ki ne uplivajo na otročjo dušo preveč blagodejno, ohraniti tistih blagodejstev, ki smo jih prinesli od naših vzgojiteljev iz domovine.

Zavod sv. Cirila in Metoda sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

VI SE MORATE OZDRAVITI! ..

ne dovolite, da bi bolezen razjedla Vaš organizem čakati bi bilo prepozno. "CLINICA CANALE", Lavalle 410 zdravi z najmodernejšimi pripravami. Bolnike sprejemajo zdravniki in zdravnice specialiste.

SPOLNE BOLEZNI — Zdravljenje hitro brez bolečin in garantirano. Nova ali že zastarela bolezen — Po istem profesorju Zander.

REUMATIZEM — bolečine kit — trganje.

BOLEZNI ŽELODCA IN ČREV — Obisti — kilo — slepič.

BOLEZNI ŽIL — vmirjenje — vmirjenje v notranjosti.

BOLEZNI KRVNEGA OBTOKA — Sree — v splošnem.

KOŽNE BOLEZNI — izpuščaji — ogree — pege.

ASMA — neizkašljanje — naduha — jetika — zdravimo po našem sistemu.

ŽENSKÉ BOLEZNI — (Ženske so lahko sprejete od zdravnice). — Maternica — jajčnik — beli tok — kri — šibkost — neredno perilo — hitro zdravljenje.

Bolniki iz notranjosti dežele nam lahko opišejo svojo bolezen in pošljejo po pošti. Z obratno pošto jim bomo svetvali, kako je storiti.

PREGLED \$ 3.—; UGODNO PLAČEVANJE.

SPREJEMAJO ZDRAVNIKI SPECIALISTI.

Od 9 — 12 in od 3 — 9 zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 9 — 12 ure.

(GOVORIMO SLOVENSKO)

"CLINICA CANALE"

Lavalle 410

Buenos Aires

gosloviti svoje zastave. Društva ne smejo podpirati ustanov, katere so proti prvemu odstavku navedene izjave S. P. J. Taka društva se lahko kaznujejo z ukorom, suspenzijo ali izključitvijo.

23. Kaznim so podvrženi vsi člani, društveni in glavni odborniki in cela društva, če krše pravila in druge veljave sklepe konvencije, referendum društvenega in gl. odbora, in katerim se po razsodišču dokaže krivda, izvzemši kjer pravila določajo drugače.

24. Prvo in drugo razsodišče sme kaznovati članne in društva, ki so spoznana krivim od najmilejše do najostreje kazni, ki so: ukor, suspenzija od enega do treh mesecev, denara kazni v slučaju boleznih od enodnevne do vse bolniške podpore in izključenje; od članov, ki so suspendirani za kazni, ne sme društveni tajnik vzeti asesmenta za bolniški sklad v času suspenzije.

25. Društvo sme kaznovati le svoje člane, gl. potrojni odsek in upravni odsek, oziroma ves gl. odbor, konvencija in članstvo s splošnim glasovanjem pa lahko kaznuje posamezne člane, društvene in gl. odbornike in cela društva. Član, ki je prizadet pri kaznovanju celega društva in se čuti nekrivega, ima odprto pot za pritožbo.

XXII. RAZREDI

1. Slovenska podporna jednota ima pet rednih zavarovalnih razredov in druge izredne za posmrtnino in tri redne in izredne razrede za bolniško podporo. Posmrtninski razredi so: \$ 250, \$ 600, \$ 1000, \$ 1500, \$ 2000. Redni bolniški razredi so: \$ 1, 2 in 3 dnevno in imajo skupni sklad. Prispevki vseh posmrtninskih razredov so naloženi v posmrtninskem skladu, prispevki vseh bolniških razredov pa v bolniškem skladu; posmrtninski in bolniški sklad se vzdržujeta vsak zase.

2. Prosilci in stari člani od 16. do 35. leta se lahko poljubno zavarujejo v kateremkoli posmrtninskem

in bolniškem razredu; prosilci od 35. do 45. leta se smejo zavarovati le do \$ 1.000 posmrtnine in 2 \$ bolniške podpore; prosilci od 45. do 50. leta starosti se smejo zavarovati za \$ 250 posmrtnine in \$ 1 bolniške podpore.

3. Eden bolniški asesment mora biti vedno v rezervi, ki je naložen v bolniškem skladu. V slučaju, da nastane primanjkljaj v bolniškem skladu, ima glavni odbor, ali upravni odsek pravico razpisati izredni asesment, kadar potrebno.

4. Člani lahko prestopijo v višje ali nižje razrede za posmrtnino ali bolniško podporo ali za oboje, izvzemši kjer to omejujejo pravila. Člani, ki zvišajo ali znižajo zavarovalnino, so sprejeti v razred višje ali nižje zavarovalnine s prvim prihodnjega meseca po vložitvi in sprejetju prošnje. Član, ki hoče prestopiti v višji razred, mora obvestiti tajnika svojega društva in zadnji poroča na prvi društveni seji; navadna večina oddanih glasov pri tajnem ali javnem glasovanju društva zadostuje za sprejem v višje razrede. Predsednik natol imenuje odbor, ki gre s prosilec k društvenem zdravniku. V višji razred se sprejemajo le taki člani, katere priporočita društveni in glavni zdravnik kot popolnoma zdrava. Vsak prosilec mora navesti resnico na vsa vprašanja v prošnji; ako se pozneje dokaže, da je prosilec za višji razred govoril neresnico pri preiskavi, je njegov prestop neveljaven in društvo ga mora spraviti nazaj v njegov prejšnji razred, in če je v tem času bolan, se mu izplača podpora po prejšnji zavarovalnini, a v slučaju smrti se dedičem izplača posmrtnina, za katero je bil zavarovan, predno je prošil za prestop v višji razred. Vsak prosilec za višji razred mora biti zdravniško preiskavan in spoznan popolnoma zdravim. Za prestop v nižje razrede ni treba zdravniške preiskave.

5. V višje razrede ne morejo prestopiti člani, ki so prestari v smislu 2. točke tega člena, ki so že pre-

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muñiz

VENERIÖNE BOLEZNI

moderno in hitro zdravljenje.

NOTRANJE BOLEZNI

srce, pljuča, želodec, obisti, reumatizem, kri itd.

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X
ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

SPECIALISTI za vsako bolezen.

NI KLINIKA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.

Ob nedeljah od 8 do 9.

Slovenska gostilna in trgovina jestvin

Shajališče naših rojakov

VELIKI IN PRIJETNI PROSTORI
z igriščem za kroglice in kegle

Vsako nedeljo ples

Dobra postrežba

ZMERNE CENE

TRELLES 1167

(Pol kvadre od Gaona 2400)

Buenos Aires

U. T. 59 - 2382

VSÍ ROJAKI SO DOBRODOŠLI

jeli kakšno svoto za telesno poškodbo, članice v nesnem stanju niti člani, ki trpe na sledečih kroničnih boleznih, za katere se že prejeli kakšno podporo: Naduha vsake vrste (asthma, emphysema) srčne napake (myocarditis, endocarditis, broken compensation), kronični revmatizem, jetika ali sušica, vnetje, gnojitev ali krvavenje ledvic (Bright's disease, diabetes, nephritis, hemorrhage nephritis), pohabljenost vsake vrste (deformities of all kinds), sifilis in njega posledice (syphilis and its sequels), vsako vrstni izrast na telesu (malignant tumors), vnetje pljučne mreže in razširjanje pljučnih cevč (bronchiectasis, tuberculosis pleurisy) bolezen na srčnih zaklopih (mitral and ventral regurgitation) in kronična bolezen želodca.

6. Po končani zdravniški preiskavi podpiše prosilec za višji razred prošnjo vpričo tajnika in izrednega tajnika starčlanski certifikat, ki mora biti poslan s prošnjo gl. tajniku, kadar se zviša ali zniža posmrtnina. Prošnjo podpiše tudi odbor, ki je bil prosilec pri zdravniku, in dalje predsednik, tajnik in blagajnik društva in potrjena mora biti z društvenim pečatom. Po preteku devetdesetih dni je član deležen višje bolniške podpore, dediči pa posmrtnine po preteku petinštiridesetih dni od datuma, ko so bili sprejeti pravilno v višji razred zavarovalnino. vesti svoto prejeto bolniške podpore in za kakšno

7. Pri prestopu v višji razred mora vsak član na bolezen jo je prejel. Člani, ki prestopijo v višje posmrtninske razrede, plačujejo prispevke v posmrtninski sklad od dneva, ko so bili sprejeti v višji razred po starosti od bližnjega rojstnega dne, kakor določa lestvica posmrtninskega asesmenta le za zvišanje svoto ali diferenco med staro in novo zavarovalnino; pri prestopu v višje bolniške razrede pa plačujejo člani od dneva, ko so bili sprejeti, asesment, ki ga določajo pravila. Člani, ki znižajo posmrtnino, plačujejo dek moke, četrta zavirka pedinegaprška,

Utrinki iz nase nove domovine

Piše Prostosiav Savinski

ZIMA V ARGENTINI

(Nadaljevanje in konec)

V starem kraju boste težko verjeli, da se dogaja v Buenos Airesu (kjer mislite da vlada večna pomlad) da kak revež umrje od mraza. In vendar je temu tako. Le poslušajte! V mrzli julijski noči tega leta sem se vrnil ob 10 zvečer na kolodvor Cía. general Buenos Aires. Ob strani kolodvora kjer so mrtvi tiri za premikanje tovornih vlakov se je zbrala gruča ljudi. Tja med stare prage se je bil zatekel sestradan brezposlenec. Najpomankljiveje oblečen, tresoč se od mraza. Neki stražnik, ki je inspiciral okoliš ga je izsledil. Hitro je zapadel kaj je revežu. Kakor nekdanj sv. Martin ljudomili stražnik sleče svoj plašč ter ga razgrne preko žrtve glada in mraza. Ali bilo je prepozno. Zakoni narave so svoje delo izvršili. Revež je že umiral. Njegov izraz je imel na sebi nekaj blaženega. Odvedli so ga v bolnico Penna kjer je izdihnil, ne da bi izustil besede, resno kakor zadovoljen in srečen, da je ostavil dolino solz. Ali ni dvoma, da je blaženstvo njegovega izraza bila zgolj fiziološka mistifikacija. Ure pred onesvečenjem je gotovo razpel roke proti nebu in kriknil: "Gospod odpusti jim ker ne vedo kaj delajo."

To ni prvi slučaj v tej zimi in gotovo ne bo zadnji. Mraz in lakota se sprehajata roko v roki po vseh ulicah Buenos Airesa kakor dva zaročena. Zima in mizerija sta nam privedli te goste. Mraz in lakota, lakota in mraz.

**

Pred par dnevi so mi pravili, da je cestna policija v predmestju Gerli našla ob progji južne železnice mrtveca. Sprva so mislili, da se gre za žrtev pijanstva ali preiskujoči zdravnik je ugotovil, da se gre za zmrznena. To jutro solnce ni izšlo za tega bednega izmed bednih. Noč ga ni presenetila; mnogo noči poprej, morda le preveč noči poprej se je bil navadil, da se je zleknil kjer ga je premagal spanec, bilo na klopi v parku, pod kakšnim mostom, v atriju kake cerkve. Vedel je, da ga bo zora vsak dan prebudila. Tudi ta dan se mu je zora postavila ob bok; ali on je spal. Stresla ga je s svojim hladnim dihom ali on se ne zmenil. Šepetala mu je na uho z ropotom jutranjega prometa, zatrobila mu z lajanjem psov ali zaman. Mraz je bil bolj usmiljen kot zora.

Skoro vsako zimo je tako. In malokogar zanima ako časopisi zakričijo: "Človek, ki je umrl od mraza." Vedo ljudje, da od tistih ki nimajo postelje mora eden ali drugi plačati davek naravi, da ljudje vedo, da je res mraz. In v tej anonimnosti revščine in pohajačstva človek ni več človek marveč čin, zimske in ponočne smrti, ki nam oznanja, da je temperatura padla in da se je treba vleči rano.

In življenje se giblje v svojem kolotoču brezčutno. Ljudje gredo mimo, pomigavajo z rameni čutno ali brezčutno, ali vsi odločeni, da pozabijo ta neljub dogodek, ki je samo kolodrit letne dobe.

**

V zimskih mesecih vzrastejo v Buenos Aire-

su legije ženskih in otročjih beračev. Večina iz potrebe nekaj je pa tudi simulacije vmes. Pred tedni sem bil v okolici Buenos Airesa v poslovnih zadevah. Ko se vračam na kolodvor, mi pokaže moj spremljevalec ob vratih skromne hišice, mlado upadlo ženo.

"Glejte ti ljudje živijo od miloščine. Imajo svojo hišico in vrt, 5 otrok, mož je že 2 leti brezposeln in ipak ne gladujejo." Moje začudenje je bilo brezmejno. "Poslušajte. Vsak dan gre žena v center mesta h kakšnemu izhodu podzemeljske železnice, vzame seboj najmanjšega otroka ter prosi vbogajme. Posebno ob poldanskih urah se iz teh rovov vsipljejo celi roji ljudstva. Kadar hoče posebno ganiti milodarec vščipne otroka v zadnico, otrok zaplaka in smoter je dosežen. Bajje zasluži 5—6 pesov na dan, dovoljno, da preživi rodbino." Napram ženski so ljudje bolj usmiljeni, možki ako ni pohabljen ali pa poseben umetnik v svoji stroki bi kaj takega le težko dosegel.

**

Beračenju hočem posvetiti pozneje poseben sestavek. Ker pa zima ogromno povečuje število beračev, zato tu par utrinkov. Pribiti je treba, da je ogromna večina res potrebnih gotovo 80%. So pa vstuljenci in te hočem tu vzeti na piko. Pravili so mi o rodbini kjer so dorasle hčerke, prav čedno oblečene vdeležujejo veselje in plesov, mlajše sestre in bratce namenoma slabo oblečene pa pošiljajo na ulico prosjačiti. In bojda od tega prav dostojno živijo. Nedoumljivo je znanje teh prosjakov o krajih, urah, osebah in drugih potankostih, ki uplivajo na darežljivost milodarev.

Zgodil se je nedavno slučaj, da so zalotili nekega železniškega vpokojenca, ki je prosil vbogajme po ulici imel pa poleg tega hranilno knjižico neke buenosajreške banke. To so res hudodelci vseh hudodelcev kajti ti povzročajo, da postane občinstvo napram resnično potrebnim brezčutno in teh je danes v Buenos Airesu na desetine tisočev.

Ali ozrimo se na res potrebne. Revščina mnogih tisočev otrok v Bs. Airesu reže v sree. Otroci tega ponosnega bogatega velemesta umirajo od mraza in glada. V spodnjem delu predmestja. Belgrano se vidi slike, ki so se morda edino v Rusiji videli po svetovni vojni. Otroci, ki so se deloma že odtujili svojim brezposelnim starišem živijo v kajžah iz pločevine. Kaj bo iz tega zaroda? Gotovo večina prebivalstva ne ve in ne verjame kaj se tam dogaja. Ako bi vedeli, ne bilo bi dobro stoječe rodbine, ki bi ne vzela vsaj enega takega otroka k sebi.

Nedavno sem čital v časopisju, da je argentinski senator Dr. Palacios stavil predlog da se odprejo vrata priseljeniškega doma za brezvenjenca. Ti otroci postanejo danes ali jutri možje: izgubljeni, zločinci ki bodo z gorjupom strešno deco. To ni sentimentalnost. To je konv. srcu gledali na družbo, ki se jih ni hotela usmiliti v starosti ko so bili še sprejemljivi za vse dobro. Država bo pozneje izdala mnogo več za policijo in jetnišnice, da ukroti te izrastke družbe. Na vsak način bi bil to za državo kšeft. Ako se je predlog argentinskega senatorja uresničil, žal nisem čital nikjer.

**

Torej tisti Slovenci, ki boste v prihodnjic prihajali v Argentino po 1. majniku kar vzemite si zimski suknjič seboj, samo polhovko pustite doma. Polhovka tukaj ni v navadi in otroci bi letali za vami, da si jo nataknete. Videli ne boste — vsaj v Buenos Airesu ne, snega kot v stari domovini, ali videli boste v jutranjih urah drevje pobeljeno od mraza kot z apnom. Videli boste tanko ledeno prevlakco na potočičkih in bajerjih, in dogoditi se vam more, da boste prebijali tenak led v umivalni posodi, kakor se vam lahko primeri, da vam zamrzne voda v vodnjaku in jo je treba staliti s kropom. To vse so izjeme ali dogajajo se skoro vsako leto.

Trije staleži so žrtve argentinske zime: policaji, čuvaji ter brezposlenci. Najhujši oprogi tukajšnje zime sta noč in dež. Ob peti jutranji uri je navadno najnižja temperatura in tu treba videti policaje in čuvaje kako si pihajo v zmrzle roke. Ali najbednejši v zimi so brezposelni. Tam ob veletoku Rio de la Plata so si postavili svoja tužna domovanja iz stare pločevine. Slabo oblečenim, drhtečim jim poje uspavanko valovje mogočne žoltorujave vele-reke....

**

Da se spomnim na kratko one zime, ki sem jo doživel pred leti visoko v Kordiljerah v teritoriju Los Andes. Po zimi je to zemlja prokletstva. Borna selišča se nahajajo 3000—4000 metrov nad morskó gladino. In burja takšna, da je naša kraška kot bolha napram slonu. In tam živijo ljudje, se poraja deca in dorasča. Deca hodi v šolo bosa in brez kučme. Učitelj jih podučuje: "naša domovina je krasna, bogata in srečna..."

Spominjam se one dece indijanskega porekla v San Antonio de los Cobres. Preko gorovja in skalovja premerijo bosi vsak dan 15—20 kilometrov, v torbi malo ovčjega sira, ki mu delajo družbo tablica, abecednik in zvezki. To so junaki, ne pa tisti "niños mimados" v Bs. Airesu, ki jih pred šolo čaka avto z livriranim šoferjem. Ta deca v zimskem času bosa in golglava lahko vzklikne z nemškimi pesnikom:

"Wer nie sein Brod mit Thränen ass,
Wer nie durchwacht die kummervollen Nächte,
Wer nie auf seinem Bette weinend sass,
Er kennt euch nicht ihr himmlischen Mächte."

Videl sem skupino šolarjev v okolici San Antonio de los Cobres. Na moje vprašanje so mi odgovorili, da odhajajo z doma pred solnčnim vzhodom in se vračajo ko je noč zajela zemljo. In vse to s koščkom ovčjega sira!

Šole v dotičnih krajih dobivajo vsako leto enkrat od državnega šolskega sveta učne potrebščine. Ali te se navadno porabijo predno prispejo nove. Kadar zmanjka zvezkov, šolarjem ne preostaja drugega, kot da začnejo zbirati "papel de estraza" (zavijalni papir) ki jim almacenero vanj zavija sladkor in yerbo, pa da si iz njega napravijo zvezke.

Po kordiljerskih planjavah andskega teritorija ni goveđ, ker bi se ne mogli preživeti. Sreča ako ima vsak kajžar po par ovac. Pa je prispel novopečeni učitelj v te kraje, ter vprašal učence kako se zove tekočina, ki jo pijejo vsako jutro ko vstanejo. Vsi so molčali. Nobeden ni bil v stanu priznati, da je ta dragocena tekočina — mleko, ker ga nobeden ne

Exp. 201
Blancq 20

TELEGRAM
M. C. 100
10 Octobre
Royaume des affaires
Chargés de
1914

NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
3523	3	145	11	12	17	10	12	12	12

Le gouvernement royal de serbie a rece-
nt les repandre d'une maniere satisfais-
ante, a la note qui lui avait ete remise
par le ministre d'Autriche Hongrie a Belgrade
a la date du 23 juillet 1914. Le gouvernement
impérial et royal se trouve dans la nec-
essite de pourvoir lui meme a la sauvegarde
de ses droits et de son interet et de redresser
le tort effect a la force des armes. L'Autriche
Hongrie se considere donc de ce moment
en état de guerre avec la serbie.
Le ministre des affaires
étrangeres, d'Autriche Hongrie
comte Bethov

Originalen tekst, ki ga je leta 1914 Avstrija poslala Srbiji in ji s tem napove-
dala vojno, ki je postala usodepolno svetovno klanje z 14 milijonskimi žrtvami
ljudi

Velikanski parni valjarji, ki jih uporabljajo v sovjetskii Rusiji pri gradnji
modernih cest v drugi petletki.

zavživa. Res je čudna dežela kontrastov naša
nova domovina: pomiliti, da ta deca hodi po
zimi bosa v šolo pod njenimi nogami pa ogro-
mne zakladnice zlata, srebra, svinca, antimo-
na, wolframa, cinka, bauksita, ki se nobene-
mu Argentineu ne zdi vredno, da bi jih iztrgal
iz drobnoja matere zemlje....

Nekateri od pretekli
teden v mestu Campa-
ni, pogorelih tankov z
bencinom. Požar je po-
vzročil kot smo v za-
dnji šte. našega lista
poročali nad 50.000.000
pesov škode in se ga
je po šestdnevem na-
pornem delu komaj v
pondeljek posrečilo za-
dušiti.

Pozdravljeni

Mi štirje, ki nam leta duše romajo med Va-
mi. Mi štirje, ki smo s krvjo napojili našo kra-
ško zemljo, Vas pozdravljamo danes ob oblet-
nici naše smrti.

Štiri leta je minulo odkar so nas uklenjene
gnali na žrtvenik. Do onemoglosti mučena na-
ša telesa so bila v verige ukovana, a duh nam
je bil veder in zdrav.

V pesem smo izlili vso svojo ljubezen, ki je
ljubezen: Gortana, Bajca, Kerševana, Štancar-
ja, Tomaziča, Tušarja, Berceta in drugih mu-
čenikov.

Naši krvniki so bledeli in omahovali: V po-
nosen vzklik smo iztisnili naše upanje in ve-

Videli smo v
svobodnih bratov
blagoslovljene
ke, Slovanske
vanje. To smo
Naš duh je
bezen je vzplam-
goslovanov, kot

ro. Črni rablji so trepetali in puške so se jim
tresle v krvavih rokah.

V naši zadnji uri, ko smo po krvavem kri-
ževem potu prispeli na svojo "golgoto" Bazo-
vico, nam je bilo dano, da smo videli preko
golih kraških skal, preko borovih gozdov po
vsej naši trpinčeni zasužnjeni domovini.

V Vaših očeh smo videli s silo zadržane sol-
ze. V Vaših srcih smo videli neizmerno bo-
lest. V Vaših dušah, globoko v dušah pa smo
videli ljubezen, radi katere smo šli mi štirje
na "Golgoto". — To smo videli. Zato nam je
bila smrt lahka. Bela roka nam je odgrnila za-
stor še dalje, in videli smo preko vsega veli-
kega Slovanskega sveta!

vsa Slovanska
v njih misel naš
zvestobo.

Bratje in sest-
je naš kelih do
zami, ko Vam ob
čo naši in Vaši
stobo, posvetite
vredni velikega
nedelje", ko bod
slovenske zastav
maščevani mi vsi
vali; ko bo iz
bazoviška gruda
boda.

Bratje in sestre

stisnjene pesti naših
deli smo z našo krvjo
Jugoslovanske roja-
so prisegali mašče-
to smo mirno umirali.
Vaša srca in Vaša lju-
bil je v srca vseh Ju-
drevo se je razrastla

Bratje in sestre ostanite nam zvesti!
Bidovec Ferdo, Marušič Franjo, Zvonimir
Miloš, Valenčič Alojz.

Srečko Stepančič:

SLOVENSKI KOSOVO

Bazovica, ti nekdam tako vesela kraška va-
sica, dobila si tužno čast, postati naš KOSO-
VO. Kolikokrat, kot mlad dijak sem v družbi
mojih sovrstnikov hodil po tvojih klancih in
ulicah in se navduševal na tvojem strelišču,
če sem kdaj zadel postavljeno nam tarčo. Kdo
bi si bil takrat mislil, ko smo veselo zavri-
skali in zapeli, in še bolj zavriskali in zapeli,
če nas je kak gizdalinski oficirček po strani
gledal, da bo na istem mestu, kjer so nam po-
stavljali možiceljne iz kartona, da bo krutost
človeška postavila tam žive tarče in da bodo
te tarče, fantje naše krvi.

Ne, tistikrat bi si mi tega nikoli ne bili pred-
stavljali, ker če bi imeli najmanjšo slutnjo, bi
z istimi puškami, ki so nam jih dali v roke za
vežbanje, brez oddiha stekli v tisto gnezdo ja-
ničarjev z imenom Trst in bi tam začeli skra-
ja streljati kar bi nam prišlo na muho.

Kako vse drugače je prišlo. Toda nismo tisti-
krat znali, da v vsaki bitki, morajo predstraže
žrtvovati se, ali biti žrtvovane. Nismo se tega
zavedali, da smo Primorci še vedno samo pred-
straža Slovanstva. Trdno smo verjeli, da bo li-
ki velikemu valu, prihajajoč iz vzhoda, Slovan-
stvo pokrilo vso našo zemljo. Žalibog, oni val
ni nas dosegel.

Krutejši gospodar se je zaril med nas in z
našimi trupli in z našo prstjo, prepojeno z našo
žlahtno krvjo, hoče povzdigniti jez, da bi za-
držal oni novi val, katerega se tako boji, ker
zna, da pride.

In ti Bazovica in ti 6. september, bodita ona
znamenja in ona bolelost, ki naj povzroča, da
prekipi neki dan morje Slovanstva in da zme-
lje v prah vse naokolu postavljene jezove in
da naj ugladi pot še nam, da pridemo tudi mi
v naročje svobodne majke Slave.

L. š.:

Oj trdi Kras

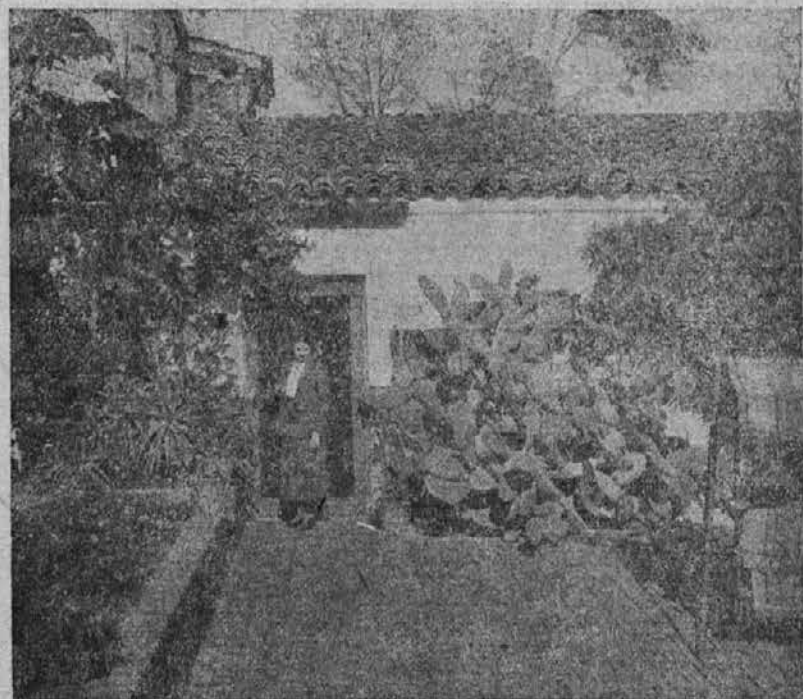
Oj, trdi, trdi, Kraški svet,
krvi mučeniške ves napit.
Na tvoji grudi mnog ubit
je našega bil roda cvet.
O, Bazovica!
Slovenskih fantov okrvavljeno morišče.
Kri prelita kliče po osveti!
Ne dajte bratje se od zatiralecev streti!
Pravica,
kliče nas vseh na plan in na bojišče...
Oj trdi, trdi Kraški svet.
Še trša naša bo osveta!
Če grenka bol si našega očeta;
sijalo solnce sreče boš otrokom kmalu
spet...

Pogled na novi most, ki veže Beograd z Zemunom. Novi savski most spada med najboljše dela moderne tehnike. Z gradnjo se je bilo pričelo leta 1930 in je letos končalo. Beograd in Zemun bosta preko mosta zvezana z železniško cesto, tako, da bosta lahko obe mesti enotno trgovali. Na obeh straneh mosta bodo postavljeni umetni kipi, po načrtu prof. Mestroviča.

Pogled na Rigo, glavno mesto Letonije. Letonija spada k baltičkim državam in je Slovanskega porekla

Ozadje tipične hišice v Kaliforniji

M. C. de
i. adobe

TELEGRAM
Austria
Ministère
Royal des affaires
étrangères
Belgrade

1914

Le gouvernement royal de Serbie auro-
nt jés repandu d'une manière satisfais-
ante, a la note qui lui avait été ren-
voyé par le ministre d'Autriche Hongrie a Belgrade
à la date du 23 juillet 1914. Le gouvernement
impérial et royal se trouve dans la posi-
tion de pourvoir lui-même à la sauvegarde
de ses droits et de son intérêt et de redresser
ce qui est en fait la force des armes. L'Autriche
Hongrie se considère donc de ce moment
en état de guerre avec la Serbie =
Le ministre des affaires
étrangères d'Autriche Hongrie
comte Berchtold

Originalen tekst, ki ga je leta 1914 Avstrija poslala Srbiji in ji s tem napove-
dala vojno, ki je postala usodopolno svetovno klanje z 14 milijanskimi žrtvami
ljudi

Veljkanski parni valjarji, ki jih uporabljajo v sovjetskii Rusiji pri gradnji
modernih cest v drugi petletki.

zavživa. Res je čudna dežela kontrastov naša
nova domovina: pomiliti, da ta deca hodi po
zimi bosa v šolo pod njenimi nogami pa ogro-
mne zakladnice zlata, srebra, svinca, antimo-
na, wolframa, cinka, bauksita, ki se nobene-
mu Argentincu ne zdi vredno, da bi jih iztrgal
iz drobovja matere zemlje....

Nekateri od pretekli
teden v mestu Campa-
ni, pogorelih tankov z
bencinom. Požar je po-
vzročil kot smo v za-
dnji števec. našega lista
poročali nad 50.000.000
pesov škode in se ga
je po šestdnevem na-
pornem delu komaj v
ponedeljek posrečilo za-
dušiti.

Pozdravljeni

Mi štirje, ki nam leta duše romajo med Va-
mi. Mi štirje, ki smo s krvjo napojili našo kra-
ško zemljo, Vas pozdravljamo danes ob oblet-
nici naše smrti.

Štiri leta je minulo odkar so nas uklenjene
gnali na žrtvenik. Do onemoglosti mučena na-
ša telesa so bila v verige ukovana, a duh nam
je bil veder in zdrav.

V pesem smo izlili vso svojo ljubezen, ki je
ljubezen: Gortšana, Bajca, Kerševana, Štancar-
ja, Tomažiča, Tušarja, Berceta in drugih mu-
čenikov.

Naši krvniki so bledeli in omahovali: V po-
nosni vzklik smo iztisnili naše upanje in ve-

Videli smo v gnani
svobodnih bratov...
blagoslovljene prap-
ke, Slovanske nar-
vanje. To smo videli
Naš duh je stopil
bezen je vzplamtel
goslovanov, kot ču-

ro. Črni rablji so trepetali in puške so se jim
tresle v krvavih rokah.

V naši zadnji uri, ko smo po krvavem kri-
ževem potu prispeli na svojo "golgotu" Bazo-
vico, nam je bilo dano, da smo videli preko
golih kraških skal, preko borovih gozdov po
vsej naši trpinčeni zasužnjeni domovini.

V Vaših očeh smo videli s silo zadržane sol-
ze. V Vaših srcih smo videli neizmerno bo-
lest. V Vaših dušah, globoko v dušah pa smo
videli ljubezen, radi katere smo šli mi štirje
na "Golgotu". — To smo videli. Zato nam je
bila smrt lahka. Bela roka nam je odgrnila za-
stor še dalje, in videli smo preko vsega veli-
kega Slovanskega sveta!

vsa Slovanska sro-
v njih misel našeg
zvestobo.

Bratje in sestre
je naš kelih do ro-
zami, ko Vam obur-
čo naši in Vaši ljub-
stobo, posvetite ji
vredni velikega čr-
nedelje", ko bodo
slovenske zastave
maščevani mi vsi.
vali; ko bo iz
bazoviška gruda,
boda.

DEKLIŠKA GREDA

PRAZNOTA

Bolj kot kdaj prej, se dekleta danes pogrezamo v brezdno praznine in nezadovoljstva. Komaj šestnajstletno dekle že toži tovarišici: "O tako sem sita življenja!" In če taka rosna mladost, ki še ne more slutiti življenja, ne v bridkosti in ne v radosti, tako toži, je pač iskati vzroka na nepravem njenem razvoju.

Duh modernega časa pušča za seboj praznoto duše. Oba spola sta v vedno večjem nezadovoljstvu in osamljenosti. Skušata živeti vedno bolj materialno in vedno manj idealno.

Nisem zmožna in tudi nimam namena razglablјati o napredku civilizacije in njenih posledicah. Povedala bi rada samo par misli o današnjem dekletu, kateremu je danes res težko varno krmariti skozi motno valovje življenja — zlasti nam izseljenkam.

Človeški talent je vsak dan bolj razvit. Zato ima človek tudi vedno več zahtev in zelo malo zadostitve.

Današnja mladina je zelo malo idealna in je zgolj preračunjena sebičnost. Premalo se poglablja vase. Plemenitih čustev se ji ne zdi vredno gojiti.

Zatajevanje samega sebe je človeški naravi zoperno. Dasi je predvsem nam dekletom to potrebno in bi morale to tudi razumeti če hočemo biti res ženske. Iz čistega značaja bi v viharju črpale moči za vse prevare težkega življenja in zdrava duša ne bi nikoli tonila v moralni mlakuži. Mnoge bi rade prav delale in bile dobre, pa grejo proti svoji lastni volji po slabi poti navad.

Kaj velja plemenit značaj, občutimo in vemo zlasti me, ko smo morale od doma in moramo hoditi po trdi poti skozi tujino in biti v negotovosti za vsakdanji kruh. O kaj bi bilo z nami, če bi ne bilo v nas vsaj trohico poštenega značaja. In mnogokrat se je treba boriti s šibkostjo svoje volje.

O dá, imamo še mnogo plemenitih deklet. Žal da mnogo tudi, ki so zašle na stranpota. Ne obsojajmo jih, saj niso zakrivila vsega same... Nudimo jim usmiljeno sree ter dobrih nasvetov. Morda bo katera našla sama sebe.

Za pravilno odlikovanje naših nazorov je

nadvse potrebna dobra vzgojna knjiga ali časopis. Če bi se malo manj posluževale le za denar pisanih knjig in časopisov, bi imele mnogo več, kot samo potrošenega denarja. Nevednost nas bolj tepe kakor vse drugo skupaj.

Z dobro in trdno voljo pa ni nikoli prepoznano se rešitibrezmiselnega lahkoživega življenja, ki kljub uživanju in zabavam, pušča toliko praznine in nezadovoljstva.

Bodimo skromne in ponižne. Skušajmo razumeti pomen ženske. Koliko dobrega lahko rodi... in koliko zlega.

Zato proč z vsem kar je nagnitega. Proč z moderno pustolovščino. Bodimo značajne, da bomo še nadalje vredne imena slovenskega dekleta. Skušajmo spoznati naše poslanstvo, in bomo lažje pojmovale življenje, ter manj samotne in prazne bodo naše poti. — — —

Ivanka Štrukelj

Siva pesem

(Iz zbirke "Rdeče kamelije")

Tu stojim na višini,
sama z borovci pojočimi
v jasnino zimskega dne:
pretresa burja telo mi kljubujoče,
a duša prisluškuje pesmi Krasa,
ki mrka je, in medla vsa in trudna,
ki še pod solncem siva vsa
je pesem Krasa.

Siva je pesem Krasa:
v jekih zvonečih biča jo burja
do mojih ušes razbolelih;
iz delavnice in kamnolomov
trga ječe se in z burjo zaganja
v borovec pojoče:
dleto ob kamen —
enakomerno, udar na udar
dleto ob kamen —
in težke roké,
trudno sreé.

Tu stojim na višini

Sama z bridkostjo svojo:
ta svet pod mano,
takó ubog ves in neploden,
mi rodna zemlja je —
o, zemlja ne, pač kamen trd takó,
da še solzé bridkosti ne popije;
in siv tako,
da sive so nad njim daljine,
in siva vsa pokrajina —
o, nad njo še solnce osivi,
še solnce posivi...

A nad mano v vrhovih
borovci pojó:
njih spev je veličasten
(kot orgel bučanje v katedrali),
ko se jim burja v vrhove zapleta;
enkrat med njimi ujeta,
težko se spet jim izviije;
in kakor molitev, v sinjino kipeča,
so divje nje melodije.

Kot burja vjeta med borovec,
jaz ujeta v pesem sivo sem
kamenja rodnege;
molitev njena divja je, hrumeča,
od néba milosti roteča
za bedno grudo kraško;
molitev moja tajna je in nema:
molitev moja —
za njo najgloblja v sreú je bolešt.

A. Š.

Umejem te

Odkar po svetu hodiš
grenko bol v sreú nosiš.
Skrb in trud sta napolnila
tvojo dušo, deva mila.

Zapustila si domačo vas.
Zapustila mnog si znan obraz.
In morda še nekoga,
ki zvest ti bo do groba.

V tujini tožna plakaš
in sreé zaman čakaš...
Budi spomin preteklih dni;
sree nazaj, nazaj želi!

Pogled na vekdanjo turško ženo, ki še do pred kratkim ni smela na ulico z nezastrtim obrazom, a si je v zadnjem času znala pridobiti popolno neodvisnost in prostost in je enakopravna moškemu, ker ji ni treba več biti njegova sužnja zaprta celo svoje življenje v haremu.

PRIMORSKE VESTI

NEKAJ, KAR BI BILO LAHKO RES

Italijanski oficir govori četi vojakov v kateri je nad polovico Slovencev v zanosnih besedah: Vojaki, nad nao lepo domovino Italijo se zbirajo oblaki. Od vzhoda in zahoda prete nevihte. Ti oblaki, ki se zgrinjajo od vseh strani nad našo prelepo domovino, nad našo Italijo prinašajo tako nevihto, kot je še nismo videli itd.... Nadaljeval je svoj govor in govoril še dalje o oblakih in nevihtah. Ta govor naj bi eden od slovenskih vojakov, ki je malo razumel italijansko, ostalim prevedel. Ko je oficir končal, se fant junaško postavi pred četo in na kratko prevede: Fantje, gospout tenente je djal da bo dež!

"CHE COSA PENSA IL DUCE"

Kot zgleđa se je na tržaški trgovski šoli za hotelo nekomu po odlikovanju, ko je pri zrelostnem izpitu v mesecu juniju dal dijakom za nalogo iz italijanskega jezika temo z naslovom "Che cosa pensa il Duce?". Stvar mu je pa popolnoma izpodletela. Ubogim študentom niti od daleč ni moglo pasti v glavo kaj misli duče, saj bi vendar sam duče ne vedel povedati kaj prav za prav misli. Oddane naloge so to jasno pokazale. Med njima je bilo tudi nekaj popolnoma parznih v dokaz, da duče prav malo ali nič ne misli! Marsikateremu študentu pa je to "mišljenje" zagrenilo počitnice.

GNOJIŠČA IN POBIRANJE SMETI

Postojna, julija 1934. — Po zakonu iz leta 1930. so bili vsi živinorejci primorani po predpisih zgraditi betonirana gnojišča z greznicami, a našemu podežtatu je to vse premalo.

Na račun že itak prezadolžene občine je nabavil avto za pobiranje smeti, pri katerem so zaposleni šofer in dva delavca. Vsi trije so seveda Italijani. Smeti pa pobirajo samo v obeh šolah, stavbi bivšega glavarstva in v občinskem uradu. Vsi ostali, tudi hotelirji in gostilničarji, porabijo smeti sami na svojih zemljiščih. To novo breme je bilo postojnskim davkoplačevalcem res potrebno. Za pobiranje smeti bi po našem mnenju lahko porabili onih petdeset plačanih volunov, ki pohajkujejo po Postojni in napenjajo ušesa...

SESTANEK BIVŠIH TOLMINSKIH UČITELJIŠČNIKOV

Veselo smo se pozdravljali in rokovali ob prihodu vsakega tovariša na dogovorjeno mesto. Precej se nas je zbralo in med tovarišicami tudi dve pridni mamici s svojimi otročički. Tako smo bili na mah spet družinica. Škoda da nismo bili vsi. Mnoge smo pogrešili, ki bi lahko prišli.

Ko smo bili zbrani, smo imeli sestanek v društvenih prostorih "Tabora", ki nam je svojo sobo rađe volje prepustil v uporabo. Ta sestanek nam je dovolj jasno pokazal, da bi z medsebojnimi stiki v večji meri lahko koristili našemu emigrantskemu pokretu in — nam samim.

Tov. Venturini nam je izčrpno poročal o krilih in težavah, ki jih preživi učitelj-emigrant, predno doseže, da je končno sprejet v državno službo. V svojem referatu je opisal razvoj zakonodaje, ki pride v poštev pri nastavljanju

in sprejemanju učiteljev-emigrantov v službo. Ti zamotani problemi, ki so skoro vsakemu izmed nas povzročili mnogo skrbi in zagrenjenosti, so postali udeležencem sestanka jasnejši in zato je bila zahvala, izrečena tov. Venturini za njegov referat, res iskrena.

Tov. Šavli nam je opisal pot učitelja emigranta do svojega novega službenega mesta. Kljub temu, da je bil cilj njegovega življenja vzgoja tistega ljudstva iz katerega je izšel, se učitelj-emigrant vživi v novem kraju in doprinese svoj precejšnji delež prigradbi kulturnega i ngospodarskega razvoja dotičnega kraja. Šolsko in izvenšolsko delo ga docela zaposli, poleg tega pa je daleč od emigrantskih centrov; zato je v emigrantskem pokretu ali popolnoma pasiven, ali pa premalo aktiven. Treba bi bilo poiskati načina, da bo tudi učitelj-emigrant živ in aktiven član emigracije. To še posebno z ozirom na srečen položaj učitelja, ki je v direktnem kontaktu z narodom, kateremu je v prvi vrsti namenjena propaganda za ustvaritev vsesplošne narodne volje za osvoboditev Julijske Krajine.

Po referatu tov. Šavlija je seldila debata, v kateri se je omenjalo tudi članek tov. Tonea Peruka objavljen v 27. številki "Istre". V debati smo lahko ugotovili veliko enotnost pogledov na probleme, ki nas morajo zanimati.

Povdarjeno je bilo, da smo vsi učitelji-emigranti včlanjeni v J. U. U. in imamo možnost, da se preko te svoje stanovske organizacije borimo za nae težnje skupno v enotni fronti z ostalim učiteljstvom. Zato bi bila vsaka organizacija učiteljev-emigrantov brezpredmetna in nepotrebna. Da ostanejo učitelji-emigranti aktivni tudi v emigrantskem pokretu pa je potrebno, da se vsi učitelji včlanijo v najbližjih emigrantskih društvih in da postanejo marljivi propagatorji nae osvobodilne ideje med ljudstvom, ki jim je izročeno v vzgojo. Sestanek je bil zaključen v lepem soglasju.

Zvečer so se zbrali pri Levu in v prijetni družbi je tekel razgovor o lepih študentskih časih, pa tudi o delu in borbi, ki je za nami. Tako smo spoznali položaj svojih tovarišev in lepe in žalostne dogodivščine, ki smo jih živeli potem, ko nas je življenje razpršilo po svetu.

Naslednjega dne, v nedeljo 15. pr. m. se je večina "Tolminec" udeležila emigrantskega tabora v Grosupljem in tako manifestirala, da smo tudi učitelji-emigranti eno z ostalo emigracijo in da hočemo tudi mi posvetiti naše delo za uresničenje programa organizirane emigracije.

Zopet smo se razšli. Vsak v svoje delo, vsak v svoje skrbi. Vendar xutum, da se nam je poglobila vez, ki nas veže, da nam je krepkejša ena in skupna misel: zaslužjena domovina.

d. l.

LIKVIDACIJA NAŠIH GOSPODARSKIH USTANOV V JULIJSKI KRAJINI

Številne zadruge v likvidaciji

Trst, julija 1934. — Postopno in sistematično je pričel fašistični režim likvidirati naše gospodarske ustanove. Sprva jih je uničeval na ta način, da jim je postavljial komisarije, ki so v par letih spravili dobro stoječe in uspevaajoče zadruge na rob prepada. Ne le, da je bil tem komisariem povsem tuj način gospodarjenja v takih ustanovah, ampak tudi niso čutili nikake osebne, niti moralne odgovornosti napram ljudstvu, ki je svoje težko in krvavo prislužene denarje vlagalo z zaupanjem v domače vodstvo, ki si ga je samo postavilo in so ti komisariji razsipali z denarjem na vse načine. Posebno so bili prizadeti oni zavodi, kjer so se komisariji večkrat menjavali in kjer je vsak komisar odnesel s seboj lep del glavnice. Marsikatera naša zadruga je na ta način izgubila. Danes pa je šlo že vse korak naprej. Zadruge in druge ustanove morajo še same na-

GOSPA ali GOSPODIČNA

Neredno perilo ali če ga sploh niate lahko temu na najpriprostejši in gotov način brez nevarnosti pripomorete. Gotov uspeh. Predno začnete z kakoršnekoli zdravljenjem poskusite z METROGENIS.

METROGENIS pijete na svojem domu z največjo rezervo brez vsake absolutne nevarnosti za Vaše zdravlje in z gotovim uspehom.

Vsak zaboječek METROGENIS-a vsebuje tri stekleničice z vsemi zdravili, ki jih zahteva ta moderni sistem i neno pisano razlago o vporabi.

Ne odlašajte več. Vprašajte še danes en zaboječek METROGENIS-a in pišite na CASILLA DE CORREO No. 2222 s prilogo 15 pesov in ga boste po obratni pošti sprejeli z največjo rezervo.

Vzorec za naročilo:

Casilla de Correo No. 2222 — Buenos Aires.

Sirvase remitirme una caja de METROGENIS. La suma de \$ 15.— remito adjunto (Valor declarado) o (Giro Postal).

Nombre Dirección

IZ JUGOSLAVIJE

HUDA NEVARNOST NEZAPOSLENOSTI IN POMOČ ZOPER NJO

Sporedno z gospodarsko krizo iz dneva v dan vse bolj občutimo pritisk druge krize, krize nezaposlenosti. Kot posledico tega stanja vidimo danes trume nezaposlenih, delazmožnih ljudi, pahnjenih na cesto, ki težko padajo v breme javne in zasebne dobrodelnosti. Ti ljudje se vdajajo najrazličnejšim socialnim pregreham. Iz tega razloga se opaža z večanjem nezaposlenosti tudi vzporedno naraščanje zločinov, ker se v človeški družbi v takih položajih večja število ljudi, ki jih razmere naravnost vabijo v nezakonita dejanja. Kriminalna statistika nam dokazuje, da je s porastom gospodarske bede, z nastopom slabih letin in slabega zaslužka poraslo tudi število zločinov, posebno onih proti lastnini, kakor tatvine, razbojništva, izsiljevanja itd. Boj za obstanek, revščina in nezaposlenost izzivajo obup, pijanstvo, klateštvo, stanovsko sovraštvo itd., torej vse samo dejanja, ki so najučinkovitejši povodi za zločinska dejanja.

Tudi v dravski banovini je postala nezaposlenost zadnja leta stalen pojav. Postala je zlo, ki ga treba nujno lečiti. Število pohjakujočih, večkrat nemoralnih, po zunanosti celo kriminalnih tipov narašča v naših mestih in na deželi čedalje bolj. Zločinstvenost zavzema že tak obseg, da postaja ponekod že osebna varnost negotova. Naša policijsko-upravna praksa dokazuje, da se je pod okrilje nezaposlenosti silno pomnožilo število raznih zločinov in število protidržavnih hujskačev ter da žanjejo komunistični prevratniki med maso nezaposlenih obilne uspehe. V zvezi s tem narašča delomrznost, širi se prekomerno uživanje alkohola, razpaslo se je vlačugarjenje, nemoralno življe-

nje sploh pa obsega že tako velik krog ljudi, da je narodno zdravje ogroženo.

Naš narodni pregovor pravi: "Kdor ne dela, naj ne je!" Toda pred našimi očmi se danes odigrava žaloigra, da bi mnogi hoteli delati, pa nimajo kje. Oblastva se v polni meri zavedajo svoje dolžnosti napram vprašanju pomoči potrebnim. Storila bodo vse, da olajšajo siromašnim slojem prehrano in zaposlitev. Na drugi strani bo treba uporabiti vsa razpoložljiva sredstva, da se pri vsakem nezaposlenem točno ugotovi, ali je brez dela, ker ga ne more dobiti, ali mu je brezposelnost postala poklic. Zadnje omenjeni so postali že prava nadloga in strah naših mest in podeželja. V teh poklicnih brezposelnih potepuhih in poklicnih beračih se navadno skrivajo nevarni zločinci. Pri njih ni vzrok nezaposlenosti gospodarska kriza, ampak odvrtnost do vsakega poštenega dela. Tu gre za ljudi, katerih način življenja je poguben za človeško družbo. Gre za najnevarnejše družabne priživnike, ki se ne morejo ali nočejo prilagoditi pogojem dela, reda in zahtevam današnje družbe. Zato je poseganje oblastev v svobodo takih poedincev opravičljivo in neizogibno, ne glede na to, da sta beračenje in potepuštvu že sama po sebi kazniva načina življenja, ki opravičujeta mere javne varnosti.

V nizu ukrepov, ki naj jih javna oblastva čimprej izvedejo oziroma predložijo vladi v Beogradu v cilju omiljenja brezposelnosti in iztrebljenja družabnih priživnikov, bila bi ena od prvih in najvažnejših uvedba obveznega dela za vse nezaposlene po vzorec sličnih učinkovitih odredb na Bolgarskem, v Italiji in deloma tudi v Nemčiji. Izkuštvu v omenjenih državah dokazuje, da se je ta odredba popolnoma obnesla.

Sporedno s tem naj bi oblastva s policijskimi naredbami skušala omejiti dotok nezaposlenega prebivalstva z dežele v mesta in njegove zaposlitve v mestih in večjih industrijskih krajih, posebno onih nezaposlenih kmečkih delavcev, ki so na vasi osebno preskrbljeni z najpotrebnejšo hrano in stanovanjem, da se s tem zaščiti poklicno delavstvo in spreči cenejša delovna ponudba.

Razmotrivala bo tudi vprašanje dotoka nezaposlenih iz drugih banovin, kakor je to izpeljala savska banovina. Posebno učinkovito naj bi pa posegla oblastva v vprašanje poklicnih brezposelnikov s takojšnjim poostrenjem policijske prepovedi beračenja. Javno in vidno bi naj dala to prepoved plakirati po vsej banovini z najstrožjimi kaznimi kot protitež ugodnostim, ki zhajajo iz beračenja. Nihče bi ne smel dati nezaposlenim ničesar razen nagrade za neko dejanski izvršeno delo. V zvezi s tem naj bi se najstrože prepovedalo klatenje in potepanje iz kraja v kraj pod pretevo iskanja dela. Beračenje po hišah se najstrože zabrani.

Glede na podpiranje revežev naj bi kraljevska banska uprava priporočila občinam, da po možnosti same in v sporazumu z dobrodelnimi ustanovami skrbijo iz svojih sredstev za nje. Takšne mere v zvezi s socialno-političnimi in socialno-gospodarskimi merami bi vsekakor pripomogle, da se z vzajemnim sodelovanjem samoupravnih teles, dobrodelnih in človekoljubnih društev ter dobromislečih poedincev nezaposlenost brez večjih potresov zadovoljivo ublaži.

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenoišče po 70 cent.
Se priporoča lastnik

EMILIO ZIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKOV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Načelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialistka v ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH, z mnogoletno prakso, KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rudeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnik specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGDNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

Hipoma se Rolanda skriva v ozadje voza:

"Tam, na levi!... One so!"

V bliskovitem pogledu je resnično zapazil gospod voditelj tri ženske: mati je držala v roki venec česna; Adela in Valentina sta občudovale motrili hrusta, ki je dvigal proti nebu 200 kilogramov. Teta Cecilija ni videla ničesar.

V nemem sporazumu sta se gospod voditelj in Rolanda umela.

Gospod voditelj je mimogrede pokazal v nešteti lučicah toneče slovite pariške kabarete "le Ciel"... "l'Enfer"... "Moulin rouge", "Neant", ki je šele ob desetih zvečer odprt... "le Rat qui n'est pas mort"...

Pripovedoval je, da pred letom dni izpove-

dal i nodelil poslednje zakramente hudiču, ki se je bil po zlem naključju prehladil v peklu ("Enfer" — pekel)... kar je pač višek vsega.

"Izvrsten človek!" je dejal... ko je nekega večera manjkal strojnik ki ima vsak večer postaviti i nodeliti dekoracije v kabaretu "l'Enfer", je hudič, dober dečko, pomagal pri delu.

...Postal mu je pri tem vroče... spotil se je! Da bi pa mogel nastopiti kot hudič, se je moral obleči v rdečo kožo, ki je nekoliko namočena, da bi se bolje prilagala... Pa je tako iztaknil bronhitis... Poslali so póme... In vama ponavljam: hudič je umrl najlepše spravljeno z Bogom. Ves Montmartre je poln protislovij, ki jih tujei nikakor ne morejo razumeti.

Rolanda se je o dsrea smejala. A teta Cecilija ni poslušala več.

Prividi, ropot, kričanje, prah... siloma z elektriko prebodena črna noč — vse to jo je jelo že utrujati.

Mudilo se ji je dospeti spet do mirnega doma gospoda voditelja, da bi mogla zbrati svoje misli, svoje srce in svoje živce.

Nič več gledati!... Nič več poslušati!... Nič več govoriti!...

Ob pol sedmih so sedli k mizi, ki bi lahko bila mirno miza "Zavetja", kajti tako skrbno jo je mati gospoda voditelja pogrnila ter postavila nanjo najboljših jedi.

Teta Cecilija je s slastjo večerjala. Izbrane in posebno okusno pripravljene jedi so ji zelo tekale. In zelo je bila hkrati huda, da je vsega preveč...

"Treba vam je dobre večerje, da mi boste pri močeh, gospodična! In mnogo mi je na tem, da odidete iz Pariza z boljšim vtisom. To je zame tako rekoč patriotska zadeva. Ena sama lastavka še ne naredi pomladi, ena sama družina Maude še ni ves obraz okraja. Zagotavljam vaju, da je tukaj mnogo dobrih duš!...

Gotovo mati gospoda voditelja ni preračunala efekta, a komaj je to izgovorila, so se vrata na stečaj odprla s tako silo, da so vrata zadela ob kamniti zid.

Gospod voditelj je pohitel k oknu... Da bi ne bil Roger Maude!...

O, nikakor ne! Bilo je povsem enostavno nekaj dečkov iz zavoda... Opazili so, da sta izstopili z gospodom voditeljem na trgu des Abesses iz taksija teta Cecilija in njena nečakinja.

Tedaj so se odločili popolnoma sami od sebe, da jih gredo pozdravit... želeli jima dober večer ter jima pokloniti — v svoji izrazito montmartreški pozornosti — šopek cvetlic, za katerega so zbrali novčiče med sabo. O, nič kaj drugega — Montmartre je reven — a srce ima na pravem mestu!

Teta Cecilija je vsakega prepoznala... Objela jih je vse po vrsti. In ganotje ji je seglo do srca. Nato so ju dečaki vljudno in spodobno povabili:

"Pridite nas pogledat v zavod, jutri bodo vprizorjene igre!... Boste videli, kako se imamo dobro!"

"Ubogi moji malčki! Midve odpotujeva še nocoj."

"Še nocoj!?"

"Da."

"Nikar!... V nedeljo vprizorimo popolnoma novo igro "Nonancourtsša fanfara"... To bo posebno lepo! In nalašč za vaju si izmislimo še kaj!... Ali ne, gospod voditelj?"

"Eden njih je že prepeval:

"Nonancourtska je fanfara bodra..."

"Drugič, drugič, mali moji prijatelji..."

"Pa nam pustite vsaj gospodično Rolando! Oh, ostanite... povejte, gospodična!... Dva slanika obesimo na vrteči se kol!"

Ti malčki so bili tako iskreni v svojem izrazu udanosti, da bi se bila teta Cecilija omehčala, če bi ne bili vozovnici že kupljeni in ne bi visel kakor Damoklejev meč strah pred morebitnim prihodom Rogerja Maude nad poslednjimi minutami njunega bivanja v Parizu.

Poslovali so se prisrečno s slovesno obljubo na svidenje, ko bo čez deset mesecev odbila blažena ura prihodnjih počitnic.

V pričakovanju tiste, se je bližala še druga ura... tista neznosna ura v Parizu, ko ni časa za nobeno opravilo, kajti vse preveč je stvari, ki bi jih bilo treba opraviti. Teta Cecilija in Rolanda sta se poslovili od matere gospoda voditelja, ki je postala v enem samem dnexu tudi njima najboljša in najprisrenejša mati. Potem so spet odhajali po ulici Ravignan in voz je odpeljal gospoda voditelja in obe potnici na kolodvor Orsay.

Teta Cecilija ni še videla tega podzemnega kolodvora. Bilo je zanjo novo doživetje, ki se je nanizalo k vrsti velikih doživetij tega nepozabnega tedna, in je plesalo v njenem spominu skupaj z drugimi pošasten ples.

Gospod voditelj jima je bil kraljevski rezerviral prostore v spalnem vozu... Kraljevski je ddal še dve plahti in dve zglavji.

Z druge strani pa sta se mu teta Cecilija in Rolanda zahvalili za pomoč, ki jima jo je izkazal tako, kot jo izkažejo le resnični prijatelji.

Teti so silile solze v oči in Rolandi je malo manjkalo, da ni posnemala svoje tete... solze osvobojenja... solze, ki prihajajo iz dna grenjo, ki bo zardela, ko bo minila noč tovaren, in kih izkušnja... in še solze pred jutranjo zarše bolj noč nehvaležnosti...

"Potniki, vstopite!..."

Piščalka je zažvižgala.

In nalahno se je vlak začel pomikati... pomikati... pomikati proti kolodvoru Paris-Austerlitz žalostnega spomina.

Potovanje v Pariz je bilo končano.

XXXVIII. poglavje.

Naslednjega dne.

Ob pol šestih zjutraj.

"Glej ga," je nenadoma vzkliknila teta, "si-roči mi je pri odhodu vlaka stisnil gospod voditelj pismo v roke... Nisem ga odprla... Kam sem ga neki vtaknila?... Ah, evo ga... Bogzna kaj je notri...! No, tu vidiš, kako sem bila že na koncu svojih moči, da sem še na to mogla pozabiti..."

Čitala je Rolandi, ki je v zadregi poslušala: "Draga gospodična!"

Iz koledarja, ki ste mi ga v Noirmoutieru ljubeznivo poklonili, posnemam, da utegne gospod Lavaud poslati zlahka svoj avto po vaju v Challans, tako da bi dospeli v Góa okoli dveh popoldne...

...V tem zmislu sem mu brzojavil in ta hip sem prejel njegov odgovor. Dovolite mi torej, da Vama poklonim to malenkostno darilec, ki

(Dalje prihodnjič)

Izredna izdaja revije "PARA TI"

OB PRILIKI EVHARISTIČNEGA KONGRESA

Vsem ljubiteljem tukajšnjih španskih revij sporočamo, da bo tedenska revija "PARA TI" izšla dne 9. oktobra na 160 straneh kjer boste našli najboljše literarna in grafična dela. Doberšn del te izdaje bo obsegal umetniške in zgodovinske slike v barvah. Kdor jo želi naj si jo pravočasno nabavi oz. rezervira pri svojem dobavitelju.

ŽELITE ČITATI DOBRE REVIIJE?

izberite izmed teh:

Atlántida:

Ena izmed najboljših argentinskih revij — \$ 0.50.

El Gráfico:

Svetovna športna revija — \$ 0.20.

Billiken:

Argentinska revija za otroke — \$ 0.20.

Para Ti:

Najbolj razširjena ženska revija v Argentini — \$ 0.20.

Tipperary:

V njej dobite najlepše aventuristične novele — \$ 0.20.

La Chacra:

Najboljši svetovalec poljedelcev — \$ 0.50.

El Golfer Argentino:

Najboljša revija za golf — \$ 1.—.

Cinegraf:

Najboljša kritika ter čisto predstavljanje kinematografskih slik — \$ 1.—.

Marilú:

Najboljša dekliška prijateljca. — \$ 0.20.

OTROCI PO NOTAH

Neki francoski skladatelj, ki se je oženil pred osmimi leti, je ob svoji poroki prisegel, da ne bo imenoval svojih nikoli drugače kakor po notah.

Njegova želja se mu je izpolnila pred letom dni, ko mu je žena povila sedmega potomca. Otroci se imenujejo po vrsti, kakor so prišli na svet: Doroteja, Renee, Miguel, Franchon, Selange, Lailija in Simona.

Ko pa je pred kratkim skladateljeva žena

povila osmega otroka, je bil oče v nemali zadregi, kako naj ga krsti, da se ne pregreši proti svoji prisegi. In našel je izhod, ne da bi zagrešil ponovitev. Krstil je otroka moškega spola na ime Oktavij.

**

K župniku sta prišla mlad moški in mlada ženska, ter sta privedla s seboj petletnega

fantka.

— No, kaj bo dobrega? — ju je vprašal župnik.

— O, nič posebnega. Poročili naju boste. In tega najinega fantka boste krstili.

— Križ božji! — je vzkliknil župnik ogorčeno. — Koliko časa pa že zivita skupaj kar tako?

— O jeseni bo šest let.

— Pa se nista prej spomnila? — je rohnol sveti mož v sveti jezi. — Pa se nista prej zavedla svoje krščanske dolžnosti?

— Sva se že večkrat odpravljala k vam — je odvrnila ženica nedolžno — pa je bilo vedno tako slabo vreme.

Dr. J. HAHN

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik —
Prezgodnja ali zakasnjena perioda —
Beli tok.

Notranje bolezni — želodec in drobovje.
Gonoreja — Mehur — Obisti.
Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601
Sprejema od 3 do 8 zvečer
NIZKE CENE

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki: Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciarelliju.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEBA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. —

Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštné slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan do devetih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579 Bs. Aires
Telefon: 59 - 0522

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah

Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275 DOCK SUD

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Ako hočete biti zdravlieni od vestnega in olgovornega zdravnika zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

POZOR
ROJAKI!
Krojačnica

in trgovina

z manufakturnim blakom, ter sploh z vsemi potrebščinami

Cene konkurenčne
Se priporoča

SEBASTIAN
MOZETIČ

OSORIO 5025

LA PATERNAL

BUENOS AIRES

Dr. MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pragi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE
GARANTIRANO ZDRAVLJENJE

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od 3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Hotel Restaurant
"FERRARI"

WARNES 2107

Nasproti postaje "La Paternal"

Pripravno prenočišče, za potnike in družine. — Kopalnice z mrzlo in gorko vodo. — Cene zmerne.

Pripravno tudi za bankete ali svadbo z vsem konfortom \$ 2.—

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

ZANIMIVOSTI

ZAČETEK KINEMATOGRAFA

Znan je dan rojstva kina, to je 28. december 1895. Brata Avgust in Alojz Lumière sta tega dne najela dvorano imenovano Indijski salon v pariški kavarni Grand Café. To je bila prva predstava proti plačilu. Za najemnino te dvorane so se zgljali z gospodarico imenovane kavarne na dnevni 30 frankov. Predstavljali so 10 filmov, vsak je bil dolg 17 m in je trajal eno do dve minuti.

Prvi večer je znašal inkaso 35 frankov, toda že tir tedne pozneje, so se bili zvišali dnevnimi prijemki na 2000 frankov in to brez nika-ke reklame.

V kratkem času so se odvijale tudi v dru-

gih prestolicah kontinenta slične predstave, toda stvar niso nikjer tolmačili kot predstavo, marveč le kot neko zanimivost, vsled tega je precej časa trajalo dokler se je čine začel razvijati v to kar je danes.

Tudi iznajditelji so si isto predstavljali in njih prvi proizvodi niso bili drugo kot predstavljanja nedolžnih domačih dogodiljajev v katerih so večinoma igrali njih družinski člani.

Eden njihovih prvih filmov, zvan "Pupica južna", je predstavljala gospo Lumière ki drži v naročju lepo punčko, katera si maže obraz z marmelado, drugi film je predstavljala Augusta Lumière, ki lovi ribe i. t. d. Najbolj učinka na gledalce sta imela filma "Izhod delavcev iz tovarne Lumière" in "Prihod vlaka na postajo La Ciotat". V zadnjem je ka-

zalo kako pričakuje družina Lumière praznično oblečena, goste prihajajoče iz Pariza.

ZA KUHINJO

Sadnat torta. Umesi v testo 15 dek moke, pol zavitka pecilnega praška, pet dek sladkorja, pol zavitka vanilijevega sladkorja, tri kapljice olja, tri kapljice limonovega soka, eno jajce in osem dek sirovega masla. Umeseo testo razvaljaj v velikosti tortnega modla, ki ga namaži, položi vanj testo in speci. Medtem pa pripravi sadje. (Marelice, breskve ali drugo sadje). Marelice olup, razpolovi in dobro posladkaj. Ko je testo pečeno in hladno, naloži nanje osladkane marelice. Četr litra ribezlovega vina ali jabolčnega mošta in četr litra vode segrej in raztopi v tej tekočini dve deki želatine. Ko se je želatina stopila in se pričela gostiti, jo polij po torti, obloženi z marelicami, ter jo postavi na hladno, da se strdi. Ko daš torto na mizo, jo joljubno zreži.

Sadna torta na drug način. Umesi v testo 21 dek moke, četr zavitka pecilnega praška, osem dek sladkorja, en rumenjak in 14 dek sirovega masla. Umeseo testo razvaljaj v velikosti tortnega modla, ki ga dobro namaži, položi vanj testo i nspeci. Pečeno in napol hladno testo pomaši s poljubno mezgo. Potem stolci trd sneg štirih beljakov, primešaj mu 12 dek sladkorja v prahu, zavitek vanilijevega sladkorja in četr šile malin (ali pa kakšno drugo sadje ali mezgo), toleci sneg še nekaj minut, nato pa ga nadevaj na torto. Torto postavi potem še toliko v pečico, da sneg malo porumeni in se strdi. Hladno torto nato razreži.

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Dospejo

Septembra:
16—Ppssa Giovanna (iz Genove 25. 8.)
17—Neptunia (iz Trsta 1. 9.)
21—Orania (iz Lizbone 3. 9.)

Odplovejo

Septembra:
13—C. S. Antonio (v Cadiz 6. 10.)
14—La Coruña (v Hamburg 12. 10.)
19—Cap Arcona (v Lizbono 6. 10.)
21—Neptunia (v Trst 11. 10.)

VREDNOST DENARJA

Dne 7 septembra	Nakup:	Prodaja:
100 dolarjev	364.—	367.—
100 ital. lir	21.20	31.85
100 dinarjev	7.—	8.—
100 čeških kron	14.50	15.20
100 franc. frankov	24.—	24.45
100 šilingov	67.—	69.50
1 funt šterling	18.—	18.40

FRANC KLAJNŠEK, zidarski majster
Calle MARCO SASTRE 4351,
esq. Sanabria, Villa Devoto
BUENOS AIRES U. T. 50-0277

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

ZDRAVIMO

SIFILIS. 606-014. — Moderno zdravljenje.

BLENORAGIA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. — Prostatitis, vnetja in spolne bolečine.

KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahost.

SRCE. Srčne napake — hibe.

ŽELODEC. Čreva — krislina — jetra.

Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.

KOSTNE BOLEZNI. — Sušica.

REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.

GRLO, NOS, UHO. — Zdravljenje mrzlice.

ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)

OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.

NERVOZA Glavobol.

ŽARKI X — DIATERMIA — ŽARKI ULTRAVIOLETAS

LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.

Lastni sanatorji z nizkimi cenami — Opcracije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo.

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12

PREGLED SAMO \$ 3—

Ob nedeljah dopoldne sprejmamo brezplačno

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure